

PIĄTEK-CZWARTEK
105-11|12|2025|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO,
PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

KOPERNIK PRZYWITAŁ KOSMONAUTĘ

ISSN 2956-2740

Elbląski Jarmark
Bożonarodzeniowy |2

Pociągiem z Elbląga do
Gdańska w pół godziny? |4

Elbląska kajakarka
walczy z nowotworem |8

Grzywna za atak nożem
w azjatyckim barze |10

Poznajmy kolejne
sylwetki kandydatów |22

anty-DEFAMATION.pl

Oficjalny Partner

POLSKA
FUNDACJA
NARODOWA

STRONA INTERNETOWA SŁUŻĄCA
PRZECIWDZIAŁANIU DEZINFORMACJI
ORAZ FILM PROMUJĄCY POLSKĘ

SPRAWDŹ NA PORTALU <https://anty-defamation.pl/>

Artykuł na str. 7 został zrealizowany w ramach projektu dofinansowanego przez „Polską Fundację Narodową”

402507BP-c-K

ELBLĄSKI JARMARK BOŻONARODZENIOWY. KIEDY I CO W PROGRAMIE?

ZAPACH PIERNIKÓW, DŹWIĘKI JANCZARÓW I KOŁĘD, ROZEŚMIANE DZIECI BIEGAJĄCE POŚRÓD STRAGANÓW W POSZUKIWANIU ULUBIONYCH SŁODKOŚCI I DOROŚLI, KTÓRYM TEN WIDOK PRZYWOŁUJE WSPOMNIENIE ICH WŁASNYCH ZIMOWYCH UCIECH... ROZPOCZYNA SIĘ ELBLĄSKI JARMARK BOŻONARODZENIOWY!

Od 5 do 7 grudnia 2025 ulica Stary Rynek użycza swych przestrzeni kramarzom, rękodzielnikom i wytwórcom, którzy przygotowali dla nas bogatą świąteczną ofertę podczas Elbląskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego. Czego oprócz stoisk wystawców możemy się spodziewać?

Dzisiaj wspólnie rozświetlimy miejską choinkę i przywitamy Świętego Mikołaja. Zimowe przygody czekają na dzieci w Magicznej Bramie Elfów. Wprawiona w ruch zostanie karuzela wiedeńska, a zziębniętych przechodniów rozgrzeje kubek herbaty lub świątecznego grzańca.

W sobotę do Elbląga zawitają rozświetlone świąteczne traktory, które po południowym postoju w pobliżu rzeki wyruszą wieczorem na paradę ulicami naszego miasta. Elbląski Klub Szefów Kuchni przygotuje stosowny poczęstunek, a aktorzy Teatru im. A.Sewruka przedstawiać śpiewno-taneczną interpretację często w tym okresie wypowiadanych słów „Magia świąt”.

W niedzielę motomikolaje wyruszą w coroczną paradę z prezentami, a po południu prezydent spotka się z mieszkańcami na wspólnej wigilii.

Wszystko odbywać się będzie przy wtórze kołęd i okolicznościowych piosenek, o co zadbają ze sceny

i z ulicznych zakamarków lokalni i przyjezdni artyści oraz rozśpiewane dzieci z elbląskich szkół, przedszkoli, grup wokalnych i artystycznych sekcji Młodzieżowego Domu Kultury. W warsztatowych namiotach można będzie samodzielnie wykonać stroiki i dekoracje, a w strefach zdrowia zbadać się lub zasięgnąć porady. **UM ELBLĄG**

**ELBLĄSKI JARMARK
BOŻONARODZENIOWY,
5-7 GRUDNIA,
UL. STARY RYNEK**

Piątek, 5 grudnia

„Mikołajki z tradycją” – choinki, pierniki, kartki świąteczne i przysmaki (Biblioteka Elbląska)

14.00-18.00 Bus Audiaka – profilaktyczne badania słuchu (ul. Stary Rynek)

15.00-20.00 Elbląski Jarmark Bożonarodzeniowy (ul. Stary Rynek)

15.00-20.00 „Warsztaty świąteczne” z CKZiU (namiot, ul. Stary Rynek)

16.30 Mikołaj przybywa do Elbląga! (ul. Stary Rynek, przed Ratuszem Staromiejskim)

17.00 Rozświetlenie choinki wspólnie z prezydentem (ul. Stary Rynek)

17.30-19.00 „Na świąteczną nutę” – występy zespołów, MDK (jarmarczna scena)

17.30-20.00 „Fabryka gwiazdkowych cudów” – warsztaty (namiot, ul. Stary Rynek)

17.30-20.30 Magiczna Brama Elfów (Brama Targowa, ostatnie wejście 19.30)

18.00 „Wesołych Świąt Bożego Narodzenia” – wernisaż pocztówek z lat 60.-70. (Kamieniczki Elbląskie)

Sobota, 6 grudnia

11.00-14.00 Występy dzieci i młodzieży z elbląskich szkół i przedszkoli (jarmarczna scena)

11.00-14.00 Ekostroiiki świąteczne – warsztaty (namiot, ul. Stary Rynek)

11.00-17.00 Punkt bezpłatnych badań profilaktycznych WSZ w Elblągu (Ratusz Staromiejski)

11.00-20.00 Elbląski Jarmark Bożonarodzeniowy (ul. Stary Rynek)

11.00-20.00 „Warsztaty świąteczne” z CKZiU (namiot, ul. Stary Rynek)

12.00-13.30 „Dlaczego sztuka?!” – warsztaty (Galeria EL)

12.00 „Śnieżne kule” – warsztaty dla dzieci (Biblioteka Elbląska)

12.00-18.00 KierMAH – kiermasz (Muzeum Archeologiczno-Historyczne)

13.00-20.00 Magiczna Brama Elfów (ostatnie wejście 19.00)

13.30 „Śnieżne kule” – warsztaty dla dorosłych i seniorów (Biblioteka Elbląska)

14.30 Silvern – sceniczne występy (jarmarczna scena)

15.30 Degustacja świątecznej potrawy – Elbląski Klub Szefów Kuchni (ul. Stary Rynek)

16.00 5. Festiwal Filmów Familijnych – gala i koncert zimowy „Projekt muzyka” (Światowid)

16.00 Sergiej Kriuczukow Band – sceniczne występy (jarmarczna scena)

16.00 i 19.00 „Opowieść wigilijna” – koncert Elbląskiej Orkiestry Kameralnej (ZPSM)

16.00-20.00 Świąteczne traktory w Elblągu! (ul. Wodna, po 20.00 parada ulicami miasta)

17.00 Patrycja Moneta – sceniczne występy (jarmarczna scena)

17.00-20.00 „Fabryka gwiazdkowych cudów” – warsztaty (namiot, ul. Stary Rynek)

18.00 Studio Artystyczne Katarzyny Panicz „Szalone” i „Szalone Małolaty” – sceniczne występy (jarmarczna scena)

19.00 „Magia świąt” – wspólne kolędowanie i tańce z aktorami Teatru im. Sewruka (jarmarczna scena)

19.00 „Magia świąt” – wspólne kolędowanie i tańce z aktorami Teatru im. Sewruka (jarmarczna scena)

19.00 „Magia świąt” – wspólne kolędowanie i tańce z aktorami Teatru im. Sewruka (jarmarczna scena)

19.00 „Magia świąt” – wspólne kolędowanie i tańce z aktorami Teatru im. Sewruka (jarmarczna scena)

19.00 „Magia świąt” – wspólne kolędowanie i tańce z aktorami Teatru im. Sewruka (jarmarczna scena)

**SKONTAKTUJ SIĘ
Z NAMI**

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 502 499 529

Elwira Kowalska
manager ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 604 408 305

11.00-17.00 Punkt bezpłatnych badań profilaktycznych WSZ w Elblągu (Ratusz Staromiejski)

11.00-18.00 Elbląski Jarmark Bożonarodzeniowy (ul. Stary Rynek)

11.00-18.00 „Warsztaty świąteczne” z CKZiU (namiot, ul. Stary Rynek)

12.00-16.00 Muzyczne święta – występy uliczne (Adam Wilenczyc, Julia Stoltmann, Robert Furs, chór Cantata)

13.00-18.00 Magiczna Brama Elfów (ostatnie wejście 17.00)

14.00 5. Festiwal Filmów Familijnych – „Harry Potter i kamień filozoficzny” + spotkanie z Januszem Tolo-piło (Światowid)

15.00 Zespół So What – sceniczne występy (jarmarczna scena)

15.30 Świąteczne Spotkanie Elblązan – wigilia (ul. Stary Rynek)

15.45 Chór Cantata – sceniczne występy (jarmarczna scena)

16.30 Spine – sceniczne występy (jarmarczna scena)

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

SŁAWOSZ UZNAŃSKI-WIŚNIEWSKI ODWIEDZIŁ FROMBORK

HISTORYCZNA WIZYTA POLSKIEGO ASTRONAUTY WE FROMBORKU. SŁAWOSZ UZNAŃSKI-WIŚNIEWSKI SPOTKAŁ SIĘ Z UCZNIAMI I ODWIEDZIŁ MIEJSCA ZWIĄZANE Z KOPERNIKIEM.

W środę, 3 grudnia, Frombork stał się centrum wydarzeń łączących historię polskiej astronomii ze współczesną eksploracją kosmosu. Miejsce, które na zawsze zapisało się w dziejach dzięki Mikołajowi Kopernikowi, odwiedził polski astronauta Sławosz Uznański-Wiśniewski — uczestnik ponad 20-dniowej misji orbitalnej na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Jego wizyta miała dwa kluczowe punkty: Wzgórze Katedralne z archikatedrą oraz Szkołę Podstawową im. Mikołaja Kopernika.

Najważniejszym etapem wizyty było zwiedzanie archikatedry — miejsca, w którym Kopernik żył, pracował i został pochowany. To właśnie tu powstało jego największe dzieło „De revolutionibus orbium coelestium”, a wieki później odnaleziono jego szczątki.

Astronautę po katedrze i całym Wzgórzu oprowadzali ks. Grzegorz Pieńkosz oraz Robert Szaj z fundacji Nicolaus Copernicus. Podczas wspólnego spaceru gość poznał historię poszukiwań grobu astronoma, trwającą od końca XVIII wieku aż do przełomowego odkrycia w 2005 roku. Zaprezentowano mu również polityk fromborski, jedno z najcenniejszych dzieł sztuki sakralnej na Warmii, ufundowany m.in. dzięki staraniom wuja Kopernika, biskupa Łukasza Watzenrodego.

— Spotkanie polskiego astronauty z miejscem, w którym Kopernik stworzył podstawy współczesnej astronomii, ma ogromne znaczenie. To było wydarzenie nie tylko medialne, ale przede wszystkim historyczne — powiedział Robert Szaj, dyrektor generalny fundacji Nicolaus Copernicus.

Drugą częścią wizyty było wyjątkowe spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej

im. Mikołaja Kopernika. To właśnie we Fromborku polski astronauta po raz pierwszy od powrotu z misji odwiedził podstawówkę; wcześniejsze spotkania odbywały się jedynie na uczelniach wyższych.

Młodzież przygotowała pytania dotyczące misji, życia na orbicie i badań, które prowadzono w warunkach mikrogravitacji. Sławosz Uznański-Wiśniewski opo-

wiedział także o swoich wrażeniach, codziennych obowiązkach astronautów oraz o tym, jak ważna jest międzynarodowa współpraca w eksploracji kosmosu. Spotkanie stało się dla uczniów nie tylko lekcją astronomii, ale przede wszystkim inspiracją do rozwijania pasji. W wydarzeniu brali udział także burmistrz Fromborka Damian Krasinśki oraz warmińsko-mazur-

ska kurator oświaty Jolanta Skrzypczyńska.

— Dla nas, którzy od lat opowiadamy o Koperniku i pokazujemy młodym ludziom jego dorobek, było to wydarzenie niezwykle wzruszające. Astronauta, który sam sięgnął gwiazd, spotkał się z uczniami szkoły noszącej imię największego astronoma w dziejach. Widziałem w oczach tych dzieci ogromną inspirację, a takie chwile budują przyszłość polskiej nauki — stwierdził Robert Szaj.

Przy okazji wizyty zaprezentowano jeden z ważniejszych elementów misji astronauty. Do Fromborka

bowiem wróciło faksymile strony z rękopisu „De revolutionibus...”, przedstawiającej słynny diagram heliocentryczny. Była to jedna z polskich symbolicznych pamiątek zabranych przez Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego na Międzynarodową Stację Kosmiczną. Ten wyjątkowy artefakt trafił na orbitę dzięki współpracy Muzeum Mikołaja Kopernika z Polską Agencją Kosmiczną. Faksymile zostało przekazane do POLSA już w kwietniu 2024 roku, podczas przygotowań do misji Ignis.

— Dzisiejsza obecność polskiego astronauty tylko

podkreśla, że dziedzictwo Kopernika jest żywe, aktualne i inspiruje kolejne pokolenia badaczy — podkreślił Robert Szaj.

Wizyta była możliwa dzięki zaangażowaniu licznych osób i instytucji. Ważną rolę odegrali ks. dr Jacek Wojtkowski, proboszcz fromborskiej parafii, i jego współpracownik ks. Grzegorz Pieńkosz, fundacja Nicolaus Copernicus, Ministerstwo Edukacji Narodowej w osobie dyrektora Kacpra Lawery, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polska Agencja Kosmiczna.

SYLWESTER KASPROWICZ

REKLAMA

OBWIESZCZENIE STAROSTY ELBLĄSKIEGO

Zgodnie z art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 311)

Starosta Elbląski

zawiadamia, że dnia 14.11.2025 r. na wniosek Burmistrza Pasłęka, pl. św. Wojciecha 5, 14-00 Pasłęk, złożony w dniu 02.10.2025 r. oraz uzupełniony pod względem formalnym w dniu 14.11.2025 r., zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w ramach zadania pn. „Budowa dróg gminnych, ulic: Lwowskiej, Wileńskiej, Sybiraków i Widokowej w Pasłęku wraz z budową uzbrojenia terenu”.

Inwestycja realizowana będzie na działkach:

1. w liniach rozgraniczających teren drogi, o numerach:

- 590, 322/133 (działka powstała w wyniku podziału działki nr 322/98), położonych w obrębie ewidencyjnym Pasłęk 08, jednostka ewidencyjna Pasłęk – ulica Sybiraków;
- 617, 611, 605, 581, 322/129 (działka powstała w wyniku podziału działki nr 322/22), 322/130 (działka powstała w wyniku podziału działki nr 322/22), 358/1, 357/3, położonych w obrębie ewidencyjnym Pasłęk 08, jednostka ewidencyjna Pasłęk – ulica Lwowska;
- 322/51, położonej w obrębie ewidencyjnym Pasłęk 08, jednostka ewidencyjna Pasłęk – ulica Wileńska;
- 19/63 (działka powstała w wyniku podziału działki nr 19/40), 19/34, położonych w obrębie ewidencyjnym Pasłęk 07, jednostka ewidencyjna Pasłęk – ulica Wido-kowa;

2. przeznaczonych do ograniczonego sposobu korzystania w związku z:

- przebudową dróg innych kategorii:
- 1/1, położonej w obrębie Pasłęk 07, jednostka ewidencyjna Pasłęk;
- budową sieci kanalizacji deszczowej:
- 1/1, położonej w obrębie Pasłęk 07, jednostka ewidencyjna Pasłęk;
- budową ciągów pieszych:
- 322/43, 322/54, 604, 316/1, położonych w obrębie ewidencyjnym Pasłęk 08, jednostka ewidencyjna Pasłęk.

W związku z powyższym, strony postępowania w terminie 7 dni od daty opublikowania niniejszego obwieszczenia mogą zapoznać się z aktami sprawy oraz składać swoje uwagi i wnioski.

Akta sprawy dostępne są w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Elblągu, ul. Saperów 14A (pokój 312), w dniach: poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godz. 8.00-13.00w środy w godz. 8.00-17.00 (tel. 0-55 239-49-55).

KONDOLENCJE

Panu

**Waldemarowi
Królikowskiemu**

Dyrektorowi Zarządu Dróg Wojewódzkich
w Olsztynie

z powodu śmierci

Siostry

wyrazy najgłębszego współczucia
składają

w imieniu
Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Marszałek
Marcin Kuchciński

w imieniu
Radnych Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Przewodniczący
Bogdan Bartnicki

POCIĄGIEM Z ELBLĄGA DO GDAŃSKA W PÓŁ GODZINY. CZY TO MOŻLIWE?

POCIĄGIEM Z ELBLĄGA DO GDAŃSKA W 27 MINUT? TO MOŻLIWE – PRZEKONUJE SENATOR JERZY WCISŁA. KOSZT TAKIEJ INWESTYCJI? NAWET 9 MILIARDÓW ZŁOTYCH. ALE ZYSK – LICZONY W LUDZIACH, CZASIE I SZANSACH ROZWOJOWYCH – MOŻE BYĆ NIEPORÓWNYWALNIE WIĘKSZY.

Wsenatorskim biurze przy ul. Hetmańskiej w Elblągu odbył się briefing prasowy poświęcony perspektywom budowy nowego połączenia kolejowego na trasie Elbląg – Nowy Dwór Gdański – Gdańsk.

Szybsza kolej Elbląg-Gdańsk

Dla wielu osób skrócenie czasu dojazdu z Elbląga do Gdańska okazałoby się zbawienne. Według danych Urzędu Miejskiego w Elblągu około 6 tysięcy elblązan codziennie dojeżdża do pracy w Trójmieście, a 5 tysięcy korzysta rocznie z tamtejszych szpitali. Do tego dochodzą jeszcze ci, którzy korzystają z zasobu kulturalnego i turystycznego nie tylko Gdańska, ale i Trójmiasta.

Wcisła podkreśla, że obecne połączenie kolejowe Elbląga z Gdańskiem przez Malbork i Tczew jest niewystarczające. – Dziś jedyne połączenie kolejowe to przez Malbork i przez Tczew. To połączenie trwa 1,20-1,40 godziny, żeby dojechać do Gdańska. Przez Nowy Dwór Gdański do Gdańska dojedziemy w pół godziny – mówi.

Tłumaczy też, skąd bierze się to wyliczenie. – Między dworcem w Elblągu a dworcem Gdańsk Główny siódmką są 64 kilometry. A wiadomo, że drogi kolejowe są zwykle krótsze niż drogowe. To przy tej prędkości pokonalibyśmy trasę w ciągu 27 minut. A po linii prostej między dworcem jednym a drugim są 54 kilometry, czyli w dwadzieścia parę minut do Gdańska jesteśmy w stanie dojechać – informuje.

Zwraca także uwagę na straty czasu. – Jeżeli pasażerowie jadą przez Mal-

bork i Elbląg, jadą godzinę dłużej. W dwie strony to są dwie godziny. W ciągu miesiąca – 42 godziny straty. W ciągu roku to jest 500 godzin straty. Jeśli pomnożymy to przez 6000 osób, to mamy roczną pracę równą 1500 etatom – wylicza.

Wniosek i wyzwania budowy

Senator RP Jerzy Wcisła 27 listopada złożył do Ministerstwa Infrastruktury oficjalny wniosek w tej sprawie. Jak podkreśla, decyzja była poprzedzona „wielomiesięcznymi rozmowami i z PKP, i z Ministerstwem Infrastruktury”.

– Najważniejszą częścią tego wniosku jest apel o natychmiastowe podjęcie prac nad studium wykonalności tego przedsięwzięcia. Bo my mówimy w tej chwili o pomysłach na połączenie kolejowe. Ale żebyśmy mówili o projekcie, to musimy mieć dokument. To się nazywa studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe, ale w powszechnym rozumieniu to jest studium wykonalności – tłumaczy senator.

Studium ma wskazać realne warianty budowy,

oszacować koszty i określić potencjalne korzyści społeczne, gospodarcze oraz środowiskowe. Jerzy Wcisła zwraca uwagę na to, że teren Żuław, przez który miałaby przebiegać nowa linia kolejowa, jest wyjątkowo trudny inżynierijnie.

– Mówimy o Żuławach, bardzo trudnym terenie do inwestycji, gdyż jest to obszar najmłodszy geologicznie, morfologicznie w Polsce i on ciągle jeszcze pracuje. Żeby budować cokolwiek na Żuławach, to bardzo często trzeba po prostu cały ten teren, gdzie będzie ta inwestycja, palować. I to będzie dotyczyło też budowy trasy kolejowej. Tak samo było zresztą przy budowie siódemki – przypomina.

Senator zwraca również uwagę na potencjalne skutki społeczne takich inwestycji. – Dochodzi też sprawa ewentualnych wywłaszczeń, likwidacji czasami całych miejscowości. Przypomnę, że gdy była budowana trasa S7, to zlikwidowano jedną wieś – Stare Babki. One zniknęły z mapy. Ludzie zostali przesiedleni w inne miejsca. I z tym się musimy liczyć – przestrzega.

Znaczenie gospodarcze i obronne

Kolejnym wątkiem poruszonym podczas konferencji była możliwa strategiczna rola planowanego połączenia. – Będziemy prosili Ministerstwo Obrony Narodowej o wskazanie, czy taka inwestycja, takie połączenie będzie inwestycją podwójnego znaczenia, czyli inwestycją, która będzie służyła cywilnym celom, ale będzie też ważną inwestycją w chwili zagrożenia, czy to spowodowanego zagrożeniami środowiskowymi, a na Żuławach takie zagrożenia istnieją permanentnie, jak zagrożenie powodzi, czy sprawami związanymi z bezpieczeństwem ludności – mówi Wcisła.

Wcisła podkreśla też, że projekt może odegrać dużą rolę gospodarczą. – Port w Elblągu za dwa lata będzie funkcjonował w pełnym wymiarze i będzie mógł obsługiwać statki o określonych parametrach. To rodzi ścisłą współpracę między portem w Elblągu a portem w Gdańsku. Ja to sprawdziłem. Wiem, jakie statki są rozładowywane w Gdań-

sku. Jeżeli jacyś profesoro- wie, nazwijmy ich „nawiedzeni”, opowiadają, że nie ma takich statków, które mogłyby być rozładowywane w Elblągu, to mówię wprost: opowiadają bzdury. Sto sześćdziesiąt jednostek o takich parametrach pływa po południowym Bałtyku. Dziś są rozładowywane w Gdańsku. To 18 procent wszystkich statków rozładowywanych w Gdańsku – 45 procent ładunków i tylko 1,5 procent zysku. My jesteśmy w stanie zaoferować im lepsze warunki rozładunku – deklaruje.

I przypomina: – Niedawno odzyskaliśmy 200 milionów złotych na rozbudowę portu w Elblągu. Będziemy mieli powierzchnie przeładunkowe, będziemy mieli logistykę, bo siłą rzeczy ta logistyka powstanie. Dla wielu producentów w Trójmieście Elbląg będzie lepszym wyborem niż port w Gdańsku, nawet jeśli trzeba będzie przewieźć kontenery kilka kilometrów dalej koleją. Z Elbląga taniej i szybciej wywieziemy je w głąb Polski albo bezpośrednio do odbiorcy. To będzie wielki

magnes, także dla samego Elbląga, jak i dla tej kolei.

W trakcie spotkania pojawiły się również dane demograficzne. – W 1999 roku Elbląg liczył 130 tysięcy mieszkańców, w 2024 roku już tylko 112 tysięcy. To już było policzone. I się to dalej pogłębia. Gdybyśmy uruchomili to połączenie: pół godziny do Gdańska, to, tak jak mówię, nikt nie wyprowadzałby się z Elbląga, gdyby miał pracę w Gdańsku – stwierdza senator.

Zaznacza też, że Elbląg może stać się atrakcyjnym miejscem do życia. – Gdyby podróż koleją była półgodzinna, to wielu ludzi chciałoby mieszkać w Elblągu, w mieście spokojnym, niezakorkowanym, w mieście, w którym są atrakcje turystyczne – przekonuje.

Odnosząc się do rolnictwa i logistyki, senator dodaje – Żuławy, o których tu już była mowa, to jest najżyźniejszy region rolniczy w Polsce. Polskie rolnictwo w 30 procentach produkuje zboże na zachód. Nie ma go – nie było jak wywieźć. Mieliliśmy problem z portem w Gdańsku, bo tam były sprzedane nabrzeża, na szczęście nie do końca. Wycofaliśmy te umowy i w Gdańsku jest zbudowany Agrotterminal Polska, który będzie obsługiwał polską produkcję rolną. A jak dotrzeć do tego portu ze zbożem? Najprościej wagonami. To zboże trzeba tam zawieźć, czyli musi być pociąg, który zatrzyma się w Nowym Dworze Gdańskim, i to zboże zostanie załadowane i wysłane do portu.

Poruszony został także aspekt ekologiczny. – Dziś i w następnych latach największym wyzwaniem będzie radzenie sobie

Od lewej: senator Jerzy Wcisła, Paweł Wojciechowski z Inicjatywy Wyspa Sobieszewska oraz radny Tomasz Budziński

z zagrożeniami ekologicznymi. Czterdzieści tysięcy Polaków umiera rocznie z powodu zanieczyszczenia powietrza. Pociąg zanieczyszcza znacznie mniej niż transport samochodowy – argumentuje senator Wcisła i podkreśla: – My jesteśmy skazani na współpracę z Gdańskiem. I to jest dobre. Wszystkie wyliczenia, jakie chcą Państwo znaleźć, mówią o tym, że świat rozwija się wokół metropolii. Mamy jedną metropolię, śląsko-zagłębiowską, ale za chwilę będziemy mieli metropolię trójmiejską. Byłoby nieodpowiedzialne, gdybyśmy się z tą metropolią nie złączyli. I niezależnie od tego, czy my przystąpimy formalnie do tej metropolii, czy nie, to ona będzie oddziaływać na rozwój Elbląga. To też jest poza wszelką wątpliwością. Ta metropolia ma promień oddziaływania około 90-100 kilometrów. My jesteśmy w odległości 60 kilometrów. Musimy wejść w te powiązania i one będą generowały ładunki.

Senator Wcisła nie ukrywa, że realizacja projektu będzie kosztowna. – To jest, niestety, kula u nogi tego całego przedsięwzięcia, bo te koszty będą ogromne. Inwestycje na Żuławach są drogie. Mosty – to nie jest analiza konkretnego przedsięwzięcia, ale analiza podobnych inwestycji – mosty na Wiśle i mosty

na Nogacie, z odcinkami dróg po kilkanaście, około 20 kilometrów do Nowego Dworu Gdańskiego, to był koszt około 1,6 miliarda złotych – przypomina.

Dodaje też, że jeśli linia ma spełniać standardy połączenia dalekobieżnego, nakłady będą znacznie wyższe. – Jeżeli dziś wybierzemy, a taka jest opcja i moja sugestia, by nie budować połączenia lokalnego, ale połączenie, które może być dalekobieżne, czyli z Gdańska przez Elbląg do Warszawy, to będzie to koszt od 2 do 2,5 miliarda złotych. Przeprawy mostowe, umocnienie, budowa trasy kolejowej możliwej dla szybkiego ruchu to koszt między 5 a 9 miliardów złotych – przytacza liczby.

Oddolna inicjatywa mieszkańców

Pod petycją „Kolej na Żuławy” dotyczącą budowy linii kolejowej Gdańsk – Wiślinka – Nowy Dwór Gdański – Elbląg podpisało się już blisko 5 tysięcy osób.

– Petycja dotycząca kolei na Żuławy powstała oddolnie jako inicjatywa mieszkańców dzielnicy Gdańska, działających jako grupa Inicjatywa Wyspa Sobieszewska. Mam przyjemność koordynować działania, ale chcę zaznaczyć, że nie jest to dokument czy inicjatywa jednej osoby, tylko efekt pracy całego ze-

społu, który ma na uwadze przyszłość regionu – mówi Paweł Wojciechowski, lider grupy.

I dodaje: – Od samego początku spotykamy się z poparciem mieszkańców, organizacji obywatelskich, a także samorządów, które wydają uchwały popierające tę inicjatywę. Widzimy również wsparcie ze strony regionalnych struktur politycznych oraz parlamentarzystów. To bardzo cenne i pokazuje, że temat ten jest wspólny, ponad politycznymi i lokalnymi podziałami.

Zaznacza, że petycja nie jest efektem emocji, ale analiz, które przeprowadziła Inicjatywa Wyspa Sobieszewska: – Zauważyliśmy poważne problemy komunikacyjne regionu, zarówno w kontekście peryferyjnego położenia dzielnicy Gdańska, jak i narastającego ruchu samochodowego. To ciągle problem gdańskiej metropolii, która zmagą się z brakiem sprawnej komunikacji. Mówimy także o Żuławach, gdzie istnieje poważny problem wykluczenia komunikacyjnego, co niesie ze sobą konsekwencje społeczne i gospodarcze. Mówimy też o Elblągu, który naturalnie ciąży ku trójmiejskiej metropolii, ale obecny układ komunikacyjny nie odpowiada aspiracjom i potrzebom mieszkańców.

Zdaniem Pawła Wojciechowskiego nie chodzi

Od samego początku spotykamy się z poparciem mieszkańców, organizacji obywatelskich, a także samorządów, które wydają uchwały popierające tę inicjatywę. Widzimy również wsparcie ze strony regionalnych struktur politycznych oraz parlamentarzystów. To bardzo cenne i pokazuje, że temat ten jest wspólny, ponad politycznymi i lokalnymi podziałami.

tylko o aspekt społeczny, ale również gospodarczy. – Budowa takiego połączenia to realne wsparcie dla gospodarki morskiej, która generuje miliardowe przychody rocznie, rozwija się dynamicznie i konkuruje z innymi portami nad Bałtykiem. W tym momencie takie połączenie staje się niezbędne dla dalszego funkcjonowania i rozwoju. Mówimy też o strategii bezpieczeństwa narodowego. To nie są tylko kwestie społeczne czy gospodarcze, ale również elementy strategii państwowej.

Wojciechowski podkreśla, że kolej przez Żuławy to nie jest nowy pomysł. – Temat ten pojawiał się już po II wojnie światowej. W 2016 roku powstało opracowanie dotyczące Żuławskiej Ramy Transportowej autorstwa pana Larczyńskiego. Nigdy wcześniej nie zaszliśmy jednak tak daleko, jak teraz – dzięki inicjatywie, z którą dziś wychodzimy i z powodu której się spotkaliśmy – oświadcza.

EWELINA GULIŃSKA

ZEBRALI PONAD 1000 PODPISÓW

ZEBRANO PONAD 1000 PODPISÓW, CZYLI PONADTRZYKROTNIE WIĘCEJ NIŻ WYMAGANE USTAWOWE MINIMUM. RUCH OBYWATELSKI NOWY ELBLĄG ZŁOŻYŁ W RATUSZU PROJEKT UCHWAŁY W SPRAWIE POPARCIA DLA TRZECH WAŻNYCH DLA ELBLĄŻAN INWESTYCJI KOLEJOWYCH: BUDOWY LINII DO GDAŃSKA PRZEZ ŻUŁAWY, MONTAŻU WIND NA DWORCU ORAZ REAKTYWACJI KOLEI NADZALEWOWEJ.

W ciągu miesiąca udało się zebrać 1060 podpisów. W zbiorce pomogło elbląskie koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją (PSONI).

Projekt dotyczy trzech postulatów: budowy linii kolejowej Elbląg – Gdańsk przez Żuławy, montażu wind na elbląskim dworcu oraz reaktywacji Kolei Nadzalewowej. Podpisy były zbierane od 3 listopada do 2 grudnia 2025 roku. Oficjalne złożenie projektu odbyło się we wtorek, 2 grudnia, w biurze Rady Miejskiej w Elblągu.

Inicjatorzy podkreślają, że wsparcie mieszkańców rosło z dnia na dzień. – Zbieranie podpisów było jak kula śnieżna. Na początku, kiedy chłopaki stanęli pod dworcem, wszyscy mówili: „O, świetnie kojarzę, ale się śpieszę”. A po kilku dniach dosłownie było tak, że ludzie – znajomi, nieznajomi – dzwonili, pisali, że poproszą o link do tej listy – relacjonował Łukasz Kotyński z Nowego Elbląga.

Montaż wind na dworcu to postulat najłatwiejszy do zrealizowania, a przy tym znacząco ułatwiający życie wielu mieszkańcom, zwłaszcza tym z niepełnosprawnościami, seniorom i rodzinom z dziećmi.

Głos w tej sprawie zabrała Magdalena Perucka z elbląskiego koła PSONI, które aktywnie wsparło akcję. – Nasi uczestnicy często jeżdżą pociągami i dla nich to jest duże utrudnienie. Nawet przejść po tych torach to nie jest nic przyjemnego, więc lepiej, gdyby była ta winda, dla nich samych – mówiła.

Stefan Zaorski z Nowego Elbląga zaznaczył, że inicjatywa nie oczekuje szybkich efektów, ale konkretnego ruchu ze strony samorządu. – Doskonale wiemy, że nie pojawiają się jutro pieniądze, że windy nie zostaną zamontowane od razu. Ale chcemy coś ruszyć. Chcemy, żeby mieszkańcy widzieli, że można działać, że zwykli ludzie po godzinach, ochotniczo, są w stanie wyjść z inicjatywą, która ma realne znaczenie. Zależy nam na tym, żeby z dworca korzystało się wygodnie i bezpiecznie, żeby Elbląg był miastem, w którym chce się mieszkać, nawet jeśli ktoś pracuje w Gdańsku – mówił.

Projekt uchwały został oficjalnie złożony w Radzie Miejskiej. Teraz radni zdecydują, czy poprzeć stanowisko mieszkańców. W przypadku przyjęcia dokument trafi do instytucji rządowych, samorządowych oraz do zarządu PKP PLK SA.

EWELINA GULIŃSKA

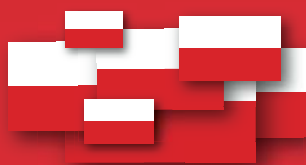
anty-DEFAMATION.pl

**STRONA INTERNETOWA
SŁUŻĄCA PRZECIWDZIAŁANIU
DEZINFORMACJI
ORAZ
FILM PROMUJĄCY POLSKĘ**

SPRAWDŹ NA PORTALU
<https://anty-defamation.pl/>

Oficjalny Partner

**POLSKA
FUNDACJA
NARODOWA**

Projekt dofinansowany przez „Polską Fundację Narodową”

Ma 100 lat i nadal walczy z „polskimi obozami koncentracyjnymi”

Stanisław Zalewski ma 100 lat. Pamięta Pawiak, Auschwitz i Mauthausen. Dziś znów musi walczyć – tym razem z niemieckimi mediami i europejskimi sądami o jedno, proste zdanie: że obozy, w których przeżył piekło, były niemieckie, a nie polskie.

Stuletni prezes Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych domaga się od bawarskiego wydawcy nie tylko pieniędzy, lecz przede wszystkim przyznania prawdy. Sprawa, o której latem pisaliśmy w „Gazecie Olsztyńskiej”, po najnowszym orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie znów nabiera tempa. Jeszcze kilka miesięcy temu wydawało się, że po wyroku Sądu Najwyższego Polacy zyskali realne narzędzie obrony przed kłamstwem o „polskich obozach zagłady”. Dziś okazuje się, że ta droga została tylko uchylona – i to z istotnymi ograniczeniami. O tym, co to w praktyce oznacza, opowiada mecenas Lech Obara z olsztyńskiego stowarzyszenia Patria Nostra, które od lat prowadzi tę batalię.

Stuletni świadek historii

Stanisław Zalewski urodził się w 1925 roku. Jako młody konspirator trafił do Pawiaka, potem do Auschwitz-Birkenau, a następnie do obozu Mauthausen-Gusen. Dziś jako prezes Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych przypomina, że w obozach ginęli ludzie z całej Europy, ale obozy były niemieckie. Kilka lat temu pan Stanisław trafił na materiał w regionalnej prasie bawarskiej, w którym pojawiło się sformułowanie „polskie obozy zagłady”. Jako człowiek, który ten system widział od środka, uznał to za cios w godność własną i wszystkich byłych więźniów. Z pomocą prawników z Patria Nostry pozwał wydawcę „Mittelbayerische Zeitung”, domagając się przeprosin oraz wpłaty 50 tysięcy złotych na rzecz organizacji zrzeszającej byłych więźniów. — Chodzi o elementarną prawdę historyczną i dobre imię Polski, a nie o pieniądze — podkreśla mecenas Lech Obara. — Dla wielu odbiorców to, co ukazuje się w niemieckich mediach, staje się jedyną wersją wydarzeń.

Wyrok TSUE

W tle tej historii jest orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 2021 roku, które, jak mówią prawnicy, praktycznie zamknęło drogę do pozywania w Polsce niemieckich wydawców za sformułowania o „polskich obozach”. TSUE uznał, że w tego typu sporach właściwe są zasadniczo sądy państwa, w którym ma siedzibę wydawca. W praktyce oznacza to konieczność przenoszenia sporów do Niemiec, czyli, jak zauważa mecenas Obara, sytuację, w której Niemcy stają się sędziami we własnej sprawie. — Odebrano nam prawo dochodzenia przed polskimi sądami ochrony dóbr

osobistych naruszonych kłamstwem o „polskich obozach” — mówi mecenas. — Musieliśmy znaleźć drogę, która pozwoli choć częściowo tę blokadę obejść.

Pozew pana Zalewskiego trafił do Sądu Okręgowego w Warszawie, który powołując się na wykładnię TSUE, odrzucił go, uznając brak jurysdykcji polskiego sądu. Prawnicy z Patria Nostry wnieśli zażalenie, a następnie skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, wspartą opinią rzecznika praw obywatelskich.

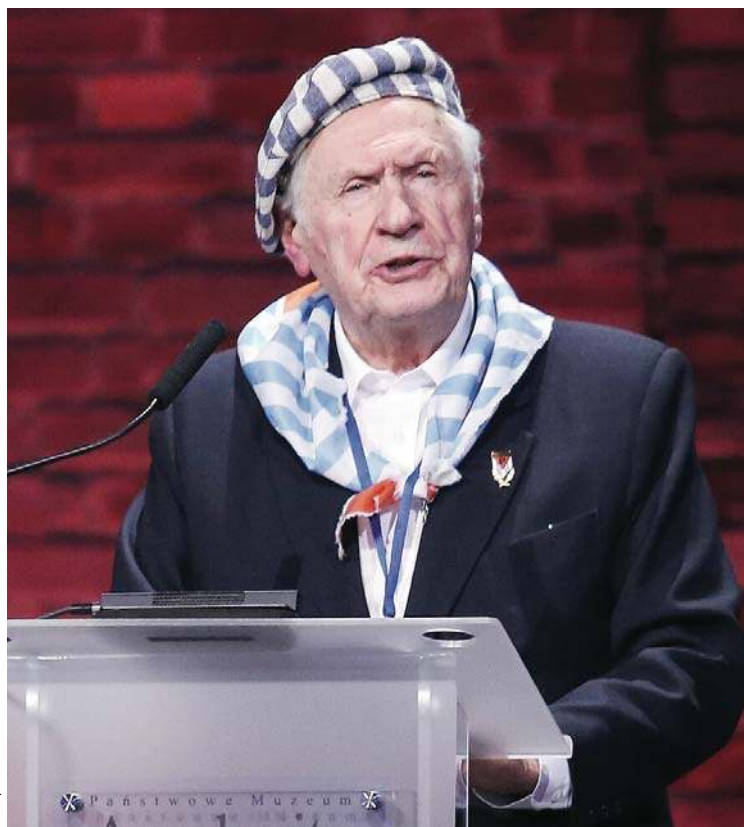
Nadzieja po wyroku

W lutym 2025 roku zapadł wyrok Sądu Najwyższego w sprawie o sygnaturze II CSKP 1586/22. SN uchylił wcześniejsze odrzucenie pozwu i nakazał sądowi II instancji ponownie zbadać, czy były więzień Auschwitz może dochodzić przed polskim sądem roszczeń z tytułu krzywdy wyrządzonej przez niemieckie media. Jednocześnie wskazał na możliwość stosowania tzw. reguły mozaiki – zasady znanej z unijnego orzecznictwa, pozwalającej pozywać tam, gdzie występują skutki naruszenia.

— Dla nas był to sygnał, że Sąd Najwyższy dostrzegł, iż skutki takiego kłamstwa rozlewają się po Polskę — tłumaczy mecenas Obara. — To tutaj mieszka pan Zalewski, tutaj działa związek byłych więźniów, a obraźliwy materiał jest dostępny w polskim internecie. Wtedy wydawało się, że powstaje linia orzecznicza, dzięki której Polacy mogą domagać się przed własnymi sądami nie tylko zadośćuczynienia, ale i przeprosin za kłamliwe określenia „polskie obozy”. Najnowsze rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego pokazuje jednak, że granice tej ochrony wyznaczono bardzo wąsko.

Najnowsze postanowienie

26 listopada 2025 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie częściowo zmienił wcześniejsze postanowienie sądu

Stanisław Zalewski

okręgowego. Uznał, że pozew pana Zalewskiego należy odrzucić w części dotyczącej roszczeń niemajątkowych: żądania opublikowania przeprosin oraz zakazania dalszego posługiwania się sformulowaniem „polskie obozy zagłady”. Jednocześnie oddalił zażalenie pozwanego wydawcy w pozostałym zakresie, czyli tam, gdzie chodzi o zapłatę 50 tysięcy złotych na cel społeczny. W praktyce oznacza to, że zdaniem Sądu Apelacyjnego polskie sądy nie mają jurysdykcji, by nakazywać niemieckim mediom publikację przeprosin czy zakazywać im określonych sformułowań. Mogą natomiast rozpoznawać żądania zadośćuczynienia finansowego za krzywdę wyrządzoną polskiemu obywatelowi na terenie Polski przez dostępność obraźliwych treści.

— Dostaliśmy kompromis tylko

częściowy — ocenia mecenas Obara. — Z jednej strony otwarto drogę do roszczeń majątkowych, z drugiej zamknięto możliwość domagania się w Polsce tego, co dla pana Zalewskiego było najważniejsze: jasnych przeprosin i zobowiązania do zaprzestania kłamliwych sformułowań. Pełnomocnicy stuletniego byłego więźnia wystąpią teraz o pisemne uzasadnienie postanowienia. Od niego zależy decyzja, czy składać kolejną skargę kasacyjną, czy skupić się na doprowadzeniu do procesu w Warszawie przynajmniej w zakresie żądania zadośćuczynienia.

Prawnicy od prawdy o obozach

Stowarzyszenie Patria Nostra, którego jednym z liderów jest mecenas

Lech Obara, od lat prowadzi sprawę byłych więźniów i ich rodzin przeciw zagranicznemu mediom używającym sformułowań „polskie obozy śmierci” czy „polskie obozy zagłady”. To ta organizacja stała za pierwszym głośnym wyrokiem przeciw niemieckiej telewizji publicznej, a później za kolejnymi pozwami wobec wydawców prasy.

— Nie bronimy abstrakcyjnego hasła, tylko konkretnego człowieka i konkretnego narodu — mówi mecenas. — W każdym z tych procesów w tle jest doświadczenie więźniów, którzy pamiętają, że na obozowych bramach widniały niemieckie napisy, ale nigdy „polskie obozy”. Patria Nostra angażuje się nie tylko w procesy sądowe, lecz także w działania na forum Unii Europejskiej. Składa skargi do Komisji Europejskiej, zabiega o wykonanie polskich wyroków przez władze Niemiec i uczestniczy w debacie o tym, jak chronić dobre imię narodów w przestrzeni medialnej. Sprawa Zalewskiego stała się jednym z ważnych testów skuteczności tych działań.

Wyścig z czasem

Najbliższe tygodnie przesądzą, czy pełnomocnicy pana Stanisława podejmą kolejną batalię przed Sądem Najwyższym, czy też pozostaną przy prowadzeniu sprawy tylko w zakresie roszczenia pieniężnego. W obu wariantach wyrok będzie miał znaczenie wykraczające poza salę sądową. Stuletni były więzień Pawiaka, Auschwitz i Mauthausen nie walczy dziś o siebie, lecz o to, by po jego pokoleniu pozostał w Europie jasny ślad: obozy, w których ginęli Polacy, Żydzi i więźniowie z całego kontynentu, były niemieckie. Od tego, jak polskie i europejskie sądy odpowiedzą na ten spór, zależy, czy przyszłe pokolenia będą miały w ręku skuteczne narzędzia obrony prawdy.

Jan Berdycki

Wydawca „Gazety Olsztyńskiej” Grupa WM Sp. z o.o. realizuje projekt dofinansowany przez „Polską Fundację Narodową”, którego celem jest przeciwdziałanie dezinformacji, przez lata utrwalającej zniekształcony wizerunek Polski poprzez rozpowszechnianie zmanipulowanych lub nieprawdziwych faktów historycznych, negatywnie wpływających na dobre imię Polski i Polaków na świecie. W najbliższym czasie będziemy prezentować artykuły, ale także audycje, w których poruszymy ważne kwestie dotyczące tuszowania i fałszowania prawdy historycznej. Zapraszamy do lektury, ale też do czynnego udziału w naszej akcji! Na zgłoszenia od wolontariuszy czekamy pod adresem kontakt@wm.pl.

OFICJALNY PARTNER

PATRONATY MEDIALNE

MATECZKI ADWENTOWE NA ULICACH ELBLĄGA

NA ULICACH ELBLĄGA MOŻNA SPOTKAĆ MATECZKI ADWENTOWE. TO NAWIĄZANIE DO SIĘGAJĄCEGO XVII WIEKU ZWYCZAJU KWESTOWANIA NA RZEC SAMOTNYCH, CHORYCH I UBOGICH PRZED BOŻYM NARODZENIEM. DZISIEJSZE MATECZKI ADWENTOWE PRZYPOMINAJĄ O TYM UNIKALNYM DLA ELBLĄGA ZWYCZAJU.

Fot. Małgorzata Kobus - Przewodniczka / fb

Tradycje i zwyczaje związane z niosącymi pomoc przypominają społeczniczki z nieformalnej grupy Trzy. To przewodniczki turystyczne Małgorzata Kobus i Benita Kończak oraz odtwórczyni historyczna i animatorka Elżbieta Mieczkowska z Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu. Grupa przygotowała projekt i otrzymała grant, dzięki któremu uszyto 6 strojów oraz zaplanowano szereg działań popularyzujących zwyczaj wśród mieszkańców miasta oraz promujących go jako produkt turystyczny.

Wolontariuszki projektu w charakterystycznych spódnicach, pelerynach i słomkowych kapeluszach oraz z wiklinowymi koszami promują tę tradycję podczas adwentu. Spotykają się z mieszkańcami i gośćmi podczas Elbląskiego Jarmarku Świątecznego oraz podczas spacerów połączonych ze zwiedzaniem Starego Miasta.

– Mateczki adwentowe są ściśle związane z Elblągiem. To unikalny i wyróżniający miasto zwyczaj, który sięga XVII wieku. Był to czas wojen, ubóstwa, okrutnych zaraz, gdy ludzie zadziwieni, samotni i chorzy zdani byli na łaskę losu. W tamtym czasie otaczały ich opieką mateczki adwentowe. Były to kobiety świeckie, często starsze lub wdowy, nazywane siostrami szpitalnymi lub siostrami miłosierdzia, które służyły pomocą w przytułkach przy elbląskich kościołach katolickim i ewangelickich – mówi Małgorzata Kobus.

Benita Kończak dodała, że mateczki adwentowe, chodząc od domu do domu w dawnym Elblągu, zbierały do wiklinowych koszy różne produkty spożywcze: owoce, ciasta, przetwory czy orzechy.

Miały też przy sobie skarbonki, do których można było wrzucić tak zwanego dziesiątaka. Było to 10 fenigów, które miało zapewnić wrzucającemu do puszek spełnienie życzenia.

Dary i pieniądze pozwalały zorganizować pensjonariuszom przytułków obfite święta. Mateczki adwentowe swoją obecność sygnalizowały dzwoneczkiem przytwierdzonym do koszyka, a jego dźwięk i obecność charakterystycznych postaci zwiastowała, szczególnie dzieciom, zbliżającą się radość świąt Bożego Narodzenia.

Mateczki były ciepło przyjmowane przez gospodynie domowe oraz dzieci, które chwaliły się swoją znajomością katechizmu i grzecznością, ponieważ można im było przekazać, o jakim prezencie świątecznym się marzy. Dzięki ich pośrednictwu najczęściej znajdowało się go potem pod choinką.

Projekt pod tytułem „Mateczki adwentowe” został zrealizowany z funduszu grantowego Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (ESWIP). Jego celem jest przywrócenie i utrwalenie w świadomości mieszkańców Elbląga tradycji mateczek adwentowych i uczynienie z niej produktu turystycznego. Muzeum Archeologiczno-Historyczne użyczyło ze swych zbiorów strój (wykonany na podstawie starych zdjęć i rycin), który posłużył jako wzór do uszycia mateczkowych sukni. – To unikatowa, tylko elbląska tradycja, którą dziś można promować miasto w całym kraju. Warto o takie ciekawostki dbać. Nie będziemy angażować się w żadne zbiórki, ponieważ naszą misją jest edukacja o Elblągu i promocja wyjątkowych tradycji naszego miasta – podkreśla Małgorzata Kobus.

PAP

ELBLĄSKA KAJAKARKA WALCZY Z NOWOTWOREM

JUŻ W NAJBLIŻSZY WEEKEND PODCZAS ELBLĄSKIEGO JARMARKU BOŻONARODZENIOWEGO BĘDIE MOŻNA WESPRZEĆ MARTĘ BEDNARSKĄ, ELBLĄSKĄ KAJAKARKĘ CHORUJĄCĄ NA NOWOTWÓR. KOSZTY LECZENIA I REHABILITACJI ZNACZNIE PRZEKRACZAJĄ FINANSOWE MOŻLIWOŚCI JEJ ORAZ JEJ RODZINY, DLATEGO ROZPOCZĘŁA SIĘ ZBIÓRKA PIENIĘDZY NA ICH POKRYCIE.

Członkowie Miejskiego Centrum Wolontariatu w Elblągu będą obecni na starówce od 5 do 7 grudnia. Kwestować będą przy jarmarkowych stoiskach, zachęcając odwiedzających do przekazania datku na rzecz elbląskiej sportsmenki.

Do lokalnych redakcji trafił oficjalny apel o pomoc. „Zwracamy się z prośbą o pomoc w nagłośnieniu akcji wsparcia pani Marty Bednarskiej, elbląskiej kajakarki, która zmaga się z poważną chorobą. Koszty leczenia i rehabilitacji przerastają jej możliwości oraz możliwości jej bliskich, dlatego każda forma wsparcia jest teraz nieoceniona” – czytamy w komunikacie przesłanym przez Miejskie Centrum Wolontariatu.

Zbiórka prowadzona podczas jarmarku została oficjalnie zgłoszona do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i zarejestrowana pod numerem 2025/1904/OR. Jak podkreśla Natalia Sadowska z Miejskiego Centrum Wolontariatu w Elblągu, nawet niewielka wpłata może pomóc. – Każda wpłata i każdy gest wsparcia będzie mieć realne znaczenie – zaznacza.

Pomóc można również online. Na platformie Pomagam.pl Marta Bednarska zamieściła osobisty wpis, w którym opisała swoją sytuację:

Fot. prywatne archiwum

„Kochani, potrzebuje Waszej pomocy!”

Od dłuższego czasu walczę z nowotworem wątroby (mutacja genowa IDH1). Mam już za sobą resekcję, trzy wlewy chemii oraz ponad rok leczenia nowoczesnym lekiem immunologicznym Tibsovo jako pierwsza pacjentka w Polsce. Obecnie jestem po czwartym zabiegu chemioembolizacji wątroby i czeka mnie kolejny. Leczenie wymaga wyjazdów do szpitala poza Elblągiem, a każdy pobyt to ogromne koszty: dojazdy, opłacenie osoby towarzyszącej, specjalistyczna dieta onkologiczna, naturalne soki, nutri-

drinki, witaminy oraz leki wspomagające organizm.

Moja zbiórka zatrzymała się w miejscu, a bez wsparcia finansowego nie dam rady kontynuować tej trudnej drogi. Bardzo proszę Was o pomoc! Nawet najmniejszy gest ma dla mnie ogromne znaczenie.

Dziękuję z całego serca każdemu, kto zechce podać dalej moją historię i wesprzeć mnie w walce o życie!”

Wolontariusze liczą na to, że dzięki obecności podczas jarmarku oraz zaangażowaniu elblązan i gości odwiedzających starówkę uda się zebrać środki potrzebne na dalsze leczenie i rehabilitację.

EG

ŚWIĄTECZNE TRAMWAJE WRACAJĄ NA TORY

Już od dzisiaj, 5 grudnia 2025 roku, w godzinach 16-21 dwa świątecznie udekorowane tramwaje będą jeździć na trasach linii nr 1 i nr 3. Tego dnia wszystkie specjalne kursy będą bezpłatne, a pasażerowie dojadą nimi m.in.

na uroczyste rozświetlenie choinki na Starym Mieście o godzinie 17.

Od 8 grudnia, po zakończeniu Elbląskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego, oba świąteczne tramwaje będą kursować na liniach nr 3 i nr 4 – aż do 8 stycznia 2026 roku. **RED.**

Linia nr 1

Przystanek	godz. odjazdu w kierunku Ogólnej			
Druska petla	15:44	17:06	18:29	19:47
Dworzec	15:51	17:13	18:35	19:53
Plac Słowiański	15:58	17:20	18:42	20:00
Browarna Zdrój	16:06	17:28	18:49	20:07
Plk. Dąbka - Ogólna	16:13	17:35	18:56	20:14
Ogólna pętla	16:18	17:40	19:00	20:18

Przystanek	godz. odjazdu w kierunku Druskiej			
Ogólna pętla	16:22	17:45	19:10	20:34
Plk. Dąbka - Ogólna	16:27	17:50	19:15	20:39
Browarna Zdrój	16:34	17:57	19:21	20:45
Plac Słowiański	16:42	18:05	19:29	20:53
Dworzec	16:49	18:12	19:35	20:59
Druska petla	16:56	18:19	19:42	21:06

Linia nr 3

Przystanek	godz. odjazdu w kierunku Saperów			
Ogólna pętla	16:37	17:53	19:01	20:09
Plk. Dąbka - Ogólna	16:42	17:58	19:06	20:14
Browarna Zdrój	16:49	18:05	19:12	20:20
Plac Słowiański	16:57	18:13	19:20	20:28
Saperów pętla	17:05	18:21	19:28	20:36

Przystanek	godz. odjazdu w kierunku Ogólnej			
Saperów pętla	16:00	17:17	18:28	19:34
Plac Słowiański	16:08	17:25	18:36	19:42
Browarna Zdrój	16:15	17:32	18:43	19:49
Plk. Dąbka - Ogólna	16:23	17:40	18:50	19:56
Ogólna pętla	16:28	17:45	18:54	20:00

MOŻNA JUŻ KUPIĆ OKOLICZNOŚCIOWE BILETY TRAMWAJOWE

OD 2 GRUDNIA ELBLĄG ROZPOCZĄŁ SPRZEDAŻ LIMITOWANEJ SERII BILETÓW. BĘDĄ ONE UPAMIĘTNIAC 130. ROCZNICĘ URUCHOMIENIA W TYM MIEŚCIE LINII TRAMWAJOWYCH.

Elbląski magistrat poinformował, że limitowana seria biletów będzie dostępna w Centrum Obsługi Klienta przy ul. Czerwonego Krzyża 2 oraz w siedzibie spółki ZKM przy ul. Browarnej 90. Okolicznościowe bilety będą jednorazowe, 60-minutowe (normalne i ulgowe) i obowiązujące wstrefie miejskiej. „Na rewersach biletów umieszczono fragment muralu z ul. Browarnej, przedstawiający tramwaj prowadzony przez Piekarczyka” – podał Urząd Miejski w Elblągu.

W tym roku Elbląg świętuje 130. rocznicę

uruchomienia w mieście, wówczas leżącym w Prusach Wschodnich, komunikacji tramwajowej. Od tamtej pory tramwaje jeżdżą tutaj niemal bez przerwy. Jest to pod względem czasu powstania druga po wrocławskiej linia tramwajowa uruchomiona na obecnych ziemiach polskich.

Pod koniec XIX wieku Elbląg był bardzo pręż-

nie rozwijającym się miastem. Działały tu m.in. stocznia oraz fabryka samochodów.

Pierwsze linie tramwajowe połączyły centrum z dworcem kolejowym, dzielnicami

mieszkaniowymi oraz zakładami przemysłowymi. W kolejnych latach sieć rozbudowywano.

Zimą i wczesną wiosną 1945 roku Elbląg został kompletnie zniszczony i ograbiony. Przez kilka miesięcy tramwaje nie kursowały. Ale władze zdecydowały, że ten środek komunikacji należy szybko przywrócić, co też uczyniono. Na przełomie lat 60. i 70. władze PRL postanowiły wycofać tramwaje o rozstawie szyn 1000 milimetrów z większości polskich miast. Mimo że po Elblągu jeździły właś-

BĘDZIE WIĘCEJ TRAKTORÓW?

PO UBIEGŁOROCZNYM PIKNIKU I GRUDNIOWEJ PARADZIE MASZYN ROLNICZYCH, KTÓRE CIESZYŁY SIĘ DUŻYM ZAINTERESOWANIEM I SYMPATIA MIESZKAŃCÓW, ŚWIĄTECZNE TRAKTORY ZNÓW POJAWIĄ SIĘ W ELBLĄGU. TYM RAZEM BĘDZIE MOŻNA JE ZOBACZYĆ NA BOŻONARODZENIOWYM JARMARKU.

W sobotę, 6 grudnia, rozświetlone, świątecznie udekorowane maszyny staną przy ul. Wodnej. Rolnicy przywiozą ze sobą nie tylko dobry nastrój, ale też sianko pod obrus i jemiołę dla każdego, kontynuując zwyczaj, który w ubiegłym roku spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem.

W godzinach od 16 do 19 będzie można oglądać maszyny z bliska, zrobić zdjęcia i poczuć świąteczny klimat wydarzenia. Rolnicy zapowiadają, że ponownie postawią na fantazję i dużą liczbę światełek, co rok temu zrobiło na mieszkańcach ogromne wrażenie.

W ubiegłym roku Elbląg odwiedziły 23 przystrojone ciągniki, w tym opryskiwacz samojezdny. – W tym roku spodziewamy się, że świątecznych traktorów będzie więcej. Przejazd ciągników głównymi ulicami miasta potrwa około godziny – mówi Damian Murawiec, organizator wydarzenia.

Po popołudniowym postoju w pobliżu rzeki traktory wyruszą o godzinie 19 w świąteczny przejazd ulicami Elbląga, który będzie finałem całego przedsięwzięcia.

W czasie spotkania z rolnikami prowadzona będzie zbiórka na rzecz małego Szymona z Rachowa, trzyletniego chłopca z obustronnym głębokim niedosłuchem zmysłowo-nerwowym. Przeszedł on już dwie operacje wszczepienia implantów ślimakowych, wymaga stałej rehabilitacji słuchu i mowy, a także opieki fizjoterapeuty z powodu trójpłaszczyznowości stóp. Zabiegi oraz kolejne turnusy rehabilitacyjne to duże koszty. Każdy, nawet najmniejszy datek, będzie dla Szymona realną pomocą.

Wesprzeć Szymona można także poprzez internetową zbiórkę na stronie <https://sercadlamaluszka.pl/nasi-podopieczni/szymon-koszolko>. **EG**

nie tego typu tramwaje, tutaj w przeciwieństwie do Olsztyna ich nie zlikwidowano.

Obecnie sieć tramwajowa Elbląga jest modernizowana dzięki pieniądзом z programu „Fundusze Europejskie dla Polski

Wschodniej”. W mieście naprawiane są torowiska, kupionych zostanie też 10 zupełnie nowych składów. Wartość tych inwestycji i zakupów wynosi blisko 184 mln zł, z czego ponad 126 mln zł pochodzi z unijnych funduszy. **PAP**

GRZYWNA ZA ATAK NOŻEM W AZJATYCKIM BARZE

SĄD REJONOWY W ELBLĄGU WYDAŁ WYROK W SPRAWIE GŁOŚNEGO ATAKU NOŻEM, DO KTÓREGO DOSZŁO W MAJU W AZJATYCKIM BARZE W CENTRUM HANDLOWYM OGRODY. CONG DAI N., OBYWATEL WIETNAMU, ZOSTAŁ UZNANY WINNYM ZRANIENIA WSPÓŁPRACOWNIKA PODCZAS KŁÓTNI W PRACY. OTRZYMAŁ KARĘ GRZYWNY ORAZ OBOWIĄZEK ZAPŁATY ZADOŚCUCZYNIENIA. WYROK JEST NIEPRAWOMOCNY.

Do zdarzenia doszło 28 maja 2025 roku w azjatyckim barze w elbląskim centrum handlowym Ogrody. Podczas pracy doszło tam do kłótni między dwoma pracownikami, obywatelami Wietnamu legalnie przebywającymi w Polsce. Wymiana zdań błyskawicznie przerodziła się w agresję, a sytuacja szybko wymknęła się spod kontroli.

– W trakcie kłótni jeden z mężczyzn chwycił nóż i ranił nim drugiego pracownika lokalu. Mężczyźni zostali rozdzieleni przez współpracowników, a na miejsce została wezwana policja. Sprawca został zatrzymany – informowała w maju prokurator Ewa Ziębka, rzecznik prasowa Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

Śledczy ustalili, że 30-letni Cong Dai N. kilkakrotnie ugodził nożem swojego

kolegę Phama V.C., zadając mu ciosy w okolice policzka, ucha i prawego barku. Pokrzywdzony trafił do szpitala z ranami ciętymi, w tym głęboką raną barku i uszkodzeniem mięśnia.

– Uszkodzenia naruszyły prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni – podkreślała prokurator Ziębka. Zaznaczyła również, że poszkodowany był narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, między innymi z powodu ryzyka krwotoku z dużych naczyń krwionośnych szyi.

Poszło o rodzinę

Prokuratura ustaliła, że obaj mężczyźni przedstawili zbliżone wersje wydarzeń. Kłótnia miała dotyczyć spraw osobistych i niepoehlebnych uwag kierowanych pod adresem członków rodziny.

Podjezany Cong Dai N. podczas doprowadzenia do prokuratury na przesłuchanie

Nieoficjalnie wiadomo, że sprzeczka zaczęła się po tym, jak jeden z pracowników obraził żonę drugiego. Cong Dai N. przyznał się do winy, a po zdarzeniu objęto go dozorem policji i zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym.

Jest wyrok nakazowy

– 20 listopada 2025 roku Sąd Rejonowy w Elblągu wydał wyrok nakazowy, w którym uznał Conga Daia N. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 157 § 1 Kodeksu karnego. Sąd przyjął, że oskarżony zadał pokrzywdzonemu ciosy nożem w twarz i bark, powodując obrażenia skutkujące naruszeniem czynności ciała na czas przekraczający siedem dni – poinformował SSO Arkadiusz Kuta, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Elblągu

Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wartość jednej stawki na 20 złotych. Dodatkowo zobowiązał go do zapłaty 2 tysięcy złotych zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego. Wyrok jest nieprawomocny.

EWELINA GULIŃSKA

ŚMIERTELNY STRZAŁ W KRZEWSKU

PRZED SĄDEM OKRĘGOWYM W ELBLĄGU RUSZYŁ PROCES WOJCIECHA J., OSKARŻONEGO O ZABÓJSTWO. 33-LATEK MIAŁ ŚMIERTELNIE POSTRZELIĆ W KRZEWSKU MĘŻCZYZNĘ, UŻYWAJĄC PRZEROBIONEJ BRONI HUKOWEJ. DO ZDARZENIA DOSZŁO WCZESNĄ WIOSNĄ TEGO ROKU.

Według prokuratury oskarżony działał ztzw. zamiarem ewentualnym, co oznacza, że godził się możliwością pozbawienia życia. Do zdarzenia miało dojść 31 marca 2025 roku, a użyta broń, choć formalnie była pistoletem hukowym, została zmodyfikowana w sposób umożliwiający oddanie realnego, śmiertelnego strzału.

– 31 marca 2025 roku w miejscowości Krzewsk, działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia A.J., oddał strzał z pistoletu hukowego wyposażonego w lufę dodatkową montowaną w miejsce nasadki do wystrzeliwania rac – poinformował sędzia Arkadiusz Kuta, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Elblągu.

Postrzelony mężczyzna doznał rozległych obrażeń wewnętrznych, w wyniku których poniósł śmierć.

– Pokrzywdzony doznał pojedynczej rany uszkadzającej powłoki skórnej, mięśnie, wątrobę i aortę w odcinku brzuszonym, które to obrażenia spowodowały zgon pokrzywdzonego wskutek wstrząsu krwotocznego wywołanego masywnym krwawieniem do jamy otrzewnej z uszkodzeniem aorty w odcinku brzuszonym i uszkodzeniem mięszu wątroby – przekazał sędzia Kuta, przytaczając treść aktu oskarżenia.

Wojciech J. został zatrzymany i od kilku miesięcy przebywa wareszcie. Odpowie za czyn z art. 148 § 1 kodeksu karnego, czyli zabójstwo. Grozi mu kara od 10 lat więzienia do dożywotniego pozbawienia wolności. EG

ROLNIK SZUKA ŻONY NA STATKU W OSTRÓDZIE

JUŻ W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ TELEWIDZOWIE OBEJRZĄ OSTATNI ODCINEK TEGOROCZNEJ EDYCJI PROGRAMU „ROLNIK SZUKA ŻONY” I ZOBACZĄ, CZY ZNALAZŁ... UCZESTNIKÓW POPULARNEGO SHOW GOŚCIŁA TEŻ OSTRÓDA.

Przed nami finał. Choć szczegóły są owiane tajemnicą, to w mediach społecznościowych nie brak komentarzy na temat par występujących w programie. Widzowie jednym parom kibicują, innym nie wróżą wspólnej przyszłości. Jak zdecydują rolnicy Arkadiusz, Roland, Gabriel, Krzysztof i Barbara? To wciąż wielka niewiadoma.

Producenci zadbali o to, by pary poznawały się w atrakcyjnych plenerach. Nie zabrakło miejsc z Warmii i Mazur. Jedną z takich atrakcji był rejs statkiem Żegluga Ostródzko-Elbląskiej i wizyta w Buczyńcu. W romantyczny rejs popłynęli Arkadiusz – rolnik z województwa lubelskiego i Julia – studentka Akademii Wojskowej w Dęblinie. Rejs odbył się we wrześniu, jego fragmenty mogliśmy obejrzeć podczas przedostatniego odcinka programu.

Arkadiusz prowadzi wspólnie z ojcem 30-hektarowe gospodarstwo warzywno-zbożowe. Uprawiają na nim m.in. cukinię, dynię, ziemniaki i zboża. Rolnik z zawodu, wykształcenia i zamiłowania. Ma 24 lata. Wolny czas poświęca na sporty zimowe, motoryzację i spotkania ze znajomymi. Szuka dziewczyny z poczuciem humoru i zdrowym dystansem do świata. Podobają mu się kobiety z ładną twarzą, zadbaną figurą i naturalnym urokiem. Czy w Julii znalazł to, czego szukał? I czy pomógł w tym romantyczny

rejs po Kanale Elbląskim? To się okaże...

Rolnik szuka żony to program rozrywkowy typu reality show oparty na formacie Farmer Wants a Wife (na licencji Fremantle) emitowany od 2014 roku na antenie TVP1. Jego prowadzącą jest Marta Manowska. W programie występuje grupa rolników-singli, którzy poprzez udział w programie chcieliby znaleźć towarzyszkę lub towarzysza życia. W zerowym odcinku przedstawiane są sylwetki kandydatów i kandydatek, a zainteresowane panie i panowie są proszeni o przy-

ślanie listów do wybranego rolnika. W kolejnych etapach programu piątka rolników, która otrzymała najwięcej listów, spośród zgłoszeń wybiera kilka osób, z którymi umawia się na spotkanie. Po kolejnej selekcji wybrana grupa zapraszana jest do wizyty w gospodarstwie wybranego rolnika. Warto dodać, że ten popularny program telewizyjny doprowadził już do 12 małżeństw, a w związkach tych urodziło się 19 dzieci.

Rolnik szuka żony” cieszy się niesłabnącą popularnością widzów. Obecnie Telewizja Polska emituje już

Julia i Arkadiusz na statku Żegluga Ostródzko-Elbląskiej

12. sezon, który nieuchronnie zbliża się ku końcowi. Ostatni odcinek zostanie wyemitowany w najbliższą niedzielę: 7 grudnia o godz. 21:25 w TVP1.

REKLAMA

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 78/IX/2025 Wójta Gminy Braniewo z 2.12.2025 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

14825se1-a-M

BURMISTRZ PASŁĘKA

informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku został wywieszony wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Pasłęk, przeznaczonych do oddania w użyczenie. Wykaz wywieszono na okres od 5 do 26 grudnia 2025 r. i zamieszczono na stronach internetowych Urzędu: <https://paslek.pl/> oraz <https://bip.paslek.pl/>.

21525se1-a-M

WÓJT GMINY RYCHLIKI

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Rychlikach został wywieszony na okres 21, tj. od dnia 05.12.2025 r. wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Rychliki, przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu (działka nr 164/11, obręb Rychliki). Treść wykazu do pobrania na stronie Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Rychliki: Szczegółowe informacje dotyczące nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży można uzyskać w UG w Rychlikach, pok. nr 2A, tel. (055) 248-81-50 lub 55 wew. 208 (e-mail: nieruchomosci@rychliki.pl).

21625se1-a-M

5 - 11 grudnia 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516 018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład kompu terowy: Magra sp.j.

Poniedziałek

00:45
TVP 1
Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł
Dramat, Polska, 2011

W grudniu 1970 roku w Gdańsku i Gdyni rozegrały się dramatyczne sceny, wojsko i milicja otworzyły ogień do bezbronných ludzi. Jest to jedna z najciemniejszych kart z historii PRL - u. Ten film porusza do głębi i trzyma widza w napięciu. Sami twórcy zapewniają, że zadbali o wierną rekonstrukcję tamtych wydarzeń. Przejmująca jest również ballada śpiewana przez Kazika Staszewskiego. Wśród licznych ofiar brutalnej pacyfikacji był Brunon Drywa, który zginął 17 grudnia 1970 r. od strzału w plecy. Miał zaledwie 34 lata.

Piątek

22:40
TVN
Batman: Początek
Przygodowy, USA, 2005

Przewodnikiem Bruce'a na drodze poznania jak funkcjonuje umysł przestępcy jest tajemniczy Ducard, który ćwiczy go w uzyskaniu fizycznej i umysłowej dyscypliny, które da mu siłę do walki ze złem, które ślubował zniszczyć. Tymczasem bliska przyjaciółka Bruce'a z dzieciństwa, Rachel Dawes, obecnie Zastępcą Prokuratora Okręgowego, nie może uzyskać skazania najbardziej notorycznych przestępców, ponieważ wymiar sprawiedliwości jest tak głęboko skażony przez szumowiny takie jak boss przestępczego świata.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 01:00

Wtorek

20:00
TVP KULTURA
Mąż i żona
Teatr Telewizji, 1997

Kontrowersyjna sztuka Aleksandra Fredry, która po raz pierwszy trafiła na deski teatru już w 1821 roku. Odważny sposób przedstawienia relacji erotycznych wzbudził oburzenie wśród części krytyków. Uchodząca za jedną z najlepszych komedii w dorobku autora, doczekała się wielu adaptacji teatralnych.

Znużony swą żoną Elwirą Wadaw zaleca się do pokojówki Justysi. Nie wie, że jego przyjaciel adoruje w tym czasie Elwirę.

Sobota

23:00
TVN 7
Interstellar
SF, USA, Wlk. Bryt., Kan., Islandia, 2014

W oparciu o naukowe teorie Kipa Thorne'a twórca „Incepcji” zrealizował imponujące dzieło o międzygwiazdowej podróży do granic kosmosu. Gwiazdorska obsada filmu wcieliła się w rolę zespołu naukowców, którzy dokonują niemożliwego, podróżując nowo odkrytym tunelem czasoprzestrzennym, przekraczającym samą granicę wyznaczoną wcześniej przez podróżę kosmiczną i docierając do innego wymiaru.

Środa

20:00
POLSAT
Prawdziwe kłamstwa
Komedia sensacyjna, USA, 1994

Harry Tasker jest asem wśród szpiegów: włada biegle sześcioma językami, doskonale prezentuje się w smokingu, ma nienaganną maniery. Ale też potrafi unieszkodliwić każdego przeciwnika i zlikwidować każdą przeszkodę. Ponadto, doktoryzował się z fizyki jądrowej i potrafi pilotować samolot odrzutowy najnowszej generacji. Ma też swoje słabości: uwielbia tańczyć tango i nie nie jest go w stanie powstrzymać. Jest międzynarodowym agentem do zadań specjalnych i pracuje dla organizacji, zajmującej się rozpracowywaniem terroryzmu nuklearnego.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 00:40

Niedziela

20:00
TVN 7
Incepcja
Przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010

Dom Cobb jest zdolnym złodziejem, najlepszym w niebezpiecznej dziedzinie ekstrakcji, czyli wykradania cennych sekretów z głębokiej podświadomości podczas fazy marzeń sennych, kiedy umysł jest najbardziej wrażliwy. Rzadkie umiejętności Cobb'a uczyniły go pożądanym graczem w nowym zdrazieckim świecie korporacyjnego szpiegostwa, ale również międzynarodowym zbiegiem i kosztującą go wszystko co kiedykolwiek kochał. Teraz Cobb dostaje szansę odkupienia. Jedno ostatnie zadanie może przywrócić mu jego dawne życie, ale tylko jeśli uda mu się dokonać niemożliwego - incepcji.

Czwartek

22:05
TV PULS
Jak upolować faceta
Komedia, USA, 2012

Stephanie Plum to 30 letnia rozwódka bez grosza przy duszy. Szukając nowej pracy, prosi kuzyna Vinniego, by dał jej szansę zarobić szybko gotówkę jako łowca nagród. Jej pierwszym zleceniem jest schwytanie lokalnego policjanta Joe Morelli, poszukiwanego za morderstwo. To dokładnie ten sam facet, który uwiódł ją porzucił w szkole średniej. Dziewczyna chce odnaleźć przestępcę nie tylko dla pieniędzy, ale też dla zemsty. W przygotowaniach do pierwszej misji pomaga jej łowca nagród - Ranger.

PIĄTEK • 5 grudnia

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial

06:10 **Akacja 38** - serial, 2017

07:00 **Transmisja Mszy Świętej**

07:30 **Agape Blisko Ciebie** - mag.

08:00 **Serwis Info**

08:10 **Pogoda Info**

08:20 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny

09:00 **Ranczo** - serial obycz., 2007

10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.

11:00 **Ojciec Mateusz** - serial

12:00 **Serwis Info**

12:10 **Agrobiznes**

12:30 **Agro pogoda** - magazyn

12:40 **Magazyn Rolniczy**

12:55 **Świat dzikiej przyrody** - Dzik. Nieznośny intruz - dok., Franc., 2024

14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial

15:00 **Serwis Info**

15:15 **Reporterzy** - magazyn

15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej

16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja

04:35 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy

05:30 **M jak miłość** - serial obyczajowy, 2022

06:25 **Anna Dymna** - spotkajmy się

06:55 **Dla niesłyszących** - magazyn poranny

07:30 **Pytanie na śniadanie** - magazyn poranny

11:50 **Tańcząca ze światem sezon VII**

12:30 **Koło fortuny** - teleturniej

13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022

14:05 **Va Banque** - teleturniej

14:35 **Na sygnale** - serial fabularny

15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023

16:00 **Koło fortuny** - teleturniej

16:35 **Familiada** - teleturniej

17:00 **Teleexpress**

17:20 **Pogoda**

17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

18:10 **Klan** - telenowela TVP

18:45 **Akacja 38** - serial komediowy, 2017

19:30 **Program inform.** 19.30

19:55 **Pytanie dnia**

20:10 **Sport**

20:15 **Pogoda**

20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025

21:10 **Komisarz Alex** - serial krym.

22:10 **Po prostu przyjaźń** - kom. obyczajowa, 2016

00:30 **Czarna śmierć** - serial, 2025

01:25 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn

01:50 **Sztuka kłamania** - kom., Belgia, Franc., 2018

03:30 **Sekielski wieczorową porą** - talk-show

17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022

18:15 **Va Banque** - teleturniej

18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.

19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025

19:55 **Domowe patenty** - felieton

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025

20:45 **Postaw na milion** - teleturniej

21:50 **Tak to leciało** - teleturniej muzyczny

22:45 **James Bond - Nigdy nie mów nigdy** - sens., USA, 1983

01:10 **Marsylski łącznik** - fab., Franc., 2015

03:35 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016

04:25 **Rodzinka.pl** - serial kom.

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny

05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny

11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

13:55 **The Floor** - teleturniej

14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

16:50 **Szpital św. Anny** - program obycz.

17:55 **Detektywi** - Os. kar. Wilkowski prowadzi warsztaty z cyberbezpieczeństwa dla licealistów. Niespodziewanie w jednej z klas padają strzały. Detektyw wraz z dyrektorką szkoły odkrywają, że sprawca zastrzelił nauczyciela oraz ranił ucznia.

19:00 **Fakty**

19:30 **Sport**

19:40 **Pogoda**

19:50 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:00 **Strzelec** - sens., USA, 2007

22:40 **Batman: Początek** - przygod., USA, 2005

01:40 **Kuba Wojewódzki** - talk-show

02:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy

03:30 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska

04:20 **Uwaga!** - program interwencyjny

04:35 **Nauka jazdy** - reality show

05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada

19:30 **Sport**

19:45 **Pogoda**

19:55 **Uwierz w Mikołaja** - kom., Polska, 2023

22:00 **Nowy początek** - sensacyjny, USA, Kan., Indie, 2016

00:40 **Dlaczego nie** - kom., Polska, 2007

02:50 **Nasz Nowy Dom** - program rozrywkowy

04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny

05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Tamte lata, tamte dni** - Jerzy Bończak - magazyn

07:40 **Śląsk nieoczywisty** - dokument, Polska, 2017

08:20 **Wstęp Wolny** - felieton

08:45 **Którędy po sztuce** - Sara Lucas - Rzymianie - mag.

09:00 **Pan wzywał, Milordzie!** - Miłość i pieniądze - serial kom., Wlk. Bryt., 1988

10:05 **Cykl adwentowy** - Nadzieja - prog. religijny

10:25 **Recital Martin Garcia Garcia** - koncert, 2025

11:30 **Skutki noszenia kapelusza w maju** - obycz., Polska, 1995

13:05 **Życie moje skrajnie bieży - opowieść o życiu i twórczości Władysława St. Reymonta** - dok., Polska

14:15 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - mag.

14:55 **Światła wielkiego miasta** - komediodram., USA, 1931

16:35 **Pamiętnik z za kulis sceny** - Barbara Krafftówna

17:35 **Mieliśmy wtedy po sześćnaście lat** - program rozrywkowy, 1961

18:35 **Kolekcja** - Andrzej Wróblewski - felieton

19:00 **Legends opery** - Enrico Caruso - dok., Wlk. Bryt.

20:00 **Wieża kinomana** - Kos - dram. hist., Polska, 2023

22:20 **Tygodnik Kulturalny**

23:15 **Zegnaj przyjacielu** - fab., Franc., 1968

01:30 **Noc krótkich filmów** - Wander to Wonder - Tego nie robi się kotu

02:10 **Kino nocne** - Dziewczyna z tatuażem - thriller, USA, 2011

04:55 **Porozmawiajmy szczerze** - Michał Czernecki

13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument

15:50 **Ranczo** - serial, Polska

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument

20:00 **Kickboxer** - akcja, USA, 1989

22:05 **Transporter: Nowa moc** - akcja, Belgia, Chiny, Franc., 2015. Były agent specjalny i najszybszy kurier na świecie - Frank Martin powraca! Ponownie otrzymuje niezwykle ważne zlecenie.

00:00 **Miasto bezprawia** - akcja, USA, 2019

01:35 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument

03:35 **Menu na miarę** - program kulinarny

05:00 **Dyżur** - serial medyczny

TVN 7

05:30 **Szkoła** - Michał Dominiak z 1c jest nieustannie kontrolowany przez swojego tatę. Nastolatek ma dość nadopiekuńczości ojca i pomimo jego zakazu bierze udział w treningu boksu.

08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - Na osiedlu zostaje napadnięta młoda kobieta. W ciężkim stanie trafia do szpitala.

12:55 **Detektywi** - 60-letni biznesmen Bolesław Gandor często zasięga porady swojego sekretarki - tarocistki, która twierdzi, że karty do niej przemawiają. Mężczyzna prosi detektywów o sprawdzenie swojego pracownika, który...

14:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy

16:55 **Tajemnice miłości** - serial paradokumentalny

17:55 **Zagadki losu** - program obycz.

19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

20:00 **Z ust do ust** - kom., USA, Australia, 2005

22:10 **Ślub od pierwszego wejrzenia** - reality show

23:15 **Sherlock Holmes: Gra cieni** - sens., USA, 2011. Genialny Holmes nigdy nie miał sobie równy... aż do tej pory...

01:50 **Kryminalni: Misja śląska** - film kryminalny, Polska, 2006

03:40 **SOS Ekipy w akcji** - program policyjny

06:00 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej **07:55** **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok.

08:55 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.

10:55 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy

11:55 **Trudne sprawy** - program obyczajowy

14:55 **Ktoś tu kłamie?**

15:55 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej **18:00** **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.

20:00 **Gwiazdy Kabaretu** - program rozrywkowy

22:05 **Wielki Mur** - sens., USA, Chiny, Australia, Kan., 2017

00:10 **STOP Drogówka** - serial

01:10 **Love Island**. Wyspa miłości - reality show

02:10 **Hardkorowy lombard**

02:40 **Interwencja** - magazyn reporterów

02:55 **Śmierć na 1000 sposobów**

03:25 **Lubie disco**

04:25 **Top 10** - Lista Przebojów

05:30 **Telezakupy TV Okazje**

eprasa.pl dfad754b50

SOBOTA • 6 grudnia	
TVP 1	TVP 2
04:45 Miłość pod choinkę – obycz., USA, Kan., 2022 06:20 Balans bieli - magazyn 06:55 Msza Święta - chołówka 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Msza Święta - tyłówka 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:55 Ranczo - serial obycz. TVP, 2008 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:55 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:55 Gwiazdy w południe - Hondo - western, USA, 1953 13:25 Dobre strony - Andrzej Stasiuk i Serhij Żadan - rep. 13:50 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Domowe patenty - felieton 11:30 Górna półka smaku - cykl kulinarno- -detektywistyczny 12:10 Postaw na milion - teleturniej 13:05 Miłości i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:20 Miłości i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
	
14:30 Skoki Narciarskie - Puchar Świata, Wisła - konkurs męczyzn 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Profilerka Jastrzę - serial 21:25 Hit na sobotę - Hit Man - fab., USA, 2023 23:30 Tylko dla odważnych - akcja, USA, 2017 01:45 Sprawdzamy - magazyn 02:10 Po prostu przyjaźń - kom. obyczajowa, 2016 04:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Dla niesłyszących - Słowo na niedzielę 19:00 Informacje kulturalne 19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 62. KFPP w Opolu - Zróbmy więc prywatkę... - 2025 22:05 Za jakie grzechy - kom., Kan., USA, 2008. Lucy Florydy w samym zakęcie, krótkiej spódnicy i w szpilkach trafia do niewielkiego New Ulm w Minnesocie, gdzie zaskakują ją zasypane śnieżne i siarczysty mróz... 23:55 Diabliński Most - dram., Franc., 2018 01:45 Akaogowa 38 - serial kostiumowy, 2016

NIEDZIELA • 7 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Daleko od szosy - serial obycz., 1976 10:05 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Pielgrzymi Nadziei - Samotny Ojciec - rep. 13:10 BBC w Jedyńce - Planeta Ziemia - Lasy - dok., Wlk. Bryt., 2023 14:10 Skoki Narciarskie - Puchar Świata, Wisła - konkurs męczyzn 17:00 Teleexpress	04:00 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 05:45 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2025 06:45 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 07:30 Pytanie na śniadanie 11:05 Domowe patenty - felieton 11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 11:50 62. KFPP w Opolu - Zróbmy więc prywatkę... - 2025 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
	
17:20 Pogoda 17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Michał Bajor - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:25 Czarna śmierć - serial, 2025 21:25 Rolnik szuka żony - reality show 22:30 Zakochana Jedynka - Paryż może poczekać - kom. obyczajowa, Jap., USA, 2016 00:15 Hit Man - fab., USA, 2023 02:10 Sprawdzamy - magazyn 02:35 Hondo - western, USA, 1953 04:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Zaślubiona - serial, Włochy, 2022 18:25 Rodzinka.pl - serial komedijny 18:55 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy, 2025 19:10 James Bond - Nigdy nie mów nigdy - sensacyjny, USA, 1983 21:35 Elektryczne gitary na dobry wieczór - widowisko muzyczne 22:45 Jestem Bogiem - SF, thriller, USA, 2011 00:40 Będziemy mieszkać razem - serial obycz. TVP, 2023 01:40 Za jakie grzechy - kom., Kan., USA, 2008 03:30 Akaogowa 38 - serial kostiumowy, 2016

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- -rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:20 Monster Trucks - przygod., USA, 2016 15:35 Vabank - kom., Polska, 1981. Henryk Kwinto, doświadczony kaszlarz, mści się na właścicieli banku - Kramercze - który przed laty podpuścił go na skok, a następnie zawiadomił policję. 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- -rozrywkowy 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda

19:45 Jeszcze przed świętami - kom., Polska, 2022 22:00 La La Land - musical, USA, 2016. Mia jest początkującą aktorką, która pracuje jako kelnerka. Sebastian to muzyk jazzowy, który gra do kotleta w podrzędnej knajpie. Drogi tych dwojga przecinają się... 00:30 Pan i pani Smith - sens., USA, 2005 02:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 03:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA, 2016 04:35 Uwaga! - program interwencyjny 04:50 Nauka jazdy - reality show 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

TVN
05:45 Uwaga! - program interwencyjny 06:00 Batwheels I - animowany serial komedijny 06:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:10 Magda gotuje internet - program kulinarno- -rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:10 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:50 Kosmiczny mecz - film rodzinny, USA, 1996 14:35 Podróż do wnętrza Ziemi - przygod., USA, 2008 16:40 Green Lantern - przygod., USA, 2011 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda

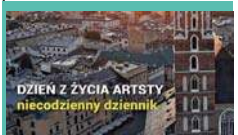
19:45 Lego Masters - program rozrywkowy 20:50 Vabank II czyli riposta - kom., Polska, 1984 23:00 Gran Torino - obycz., USA, Niemcy, 2008 01:25 Superwizjer - magazyn reporterów 02:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- -rozrywkowy 02:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 03:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA, 2016 04:35 Uwaga! - program interwencyjny 04:50 Nauka jazdy - reality show 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

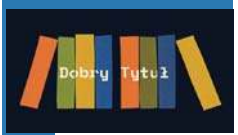
POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny- -rozrywkowy 11:20 Ewa gotuje - program kulinarny 11:55 Awantura o kasę - teleturniej 13:20 Karate Kid - kom., USA, Chiny, 2010. Nastoletni Dre Parker i jego matka przeprowadzają się z Detroit do Chin. Dozorca budynku Han zgadza się nauczyć go kung fu, by chłopiec mógł się bronić. 16:10 Pani Doubtfire - kom., USA, 1993. Zrozpaczony ojciec po rozwodzie przebiera się za nianię, aby spędzić czas ze swoimi dziećmi, nad którymi opiekę przejęła jego była żona. 18:45 Mikołajkowy Blok Reklamowy

18:55 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj 19:40 Sport 19:50 Pogoda 19:55 Christmas Party - świąteczna lista przebojów 21:55 Szybcy i wściekły 8 - sens., Chiny, USA, Jap., 2017. Gdy Dominic „Dom” Toretto i Letty Ortiz spędzają miesiąc miodowy w Hawanie, pojawia się piękna nieznajoma... 00:50 Zły Mikołaj 2 - sens., USA, 2016 02:45 Świat według Kiepskich - serial komedijny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - program informacyjny- -rozrywkowy 10:50 Sekretne życie zwierząt do mówych - anim., USA, Jap., 2016 12:40 Pani Doubtfire - kom., USA, 1993. Ojciec po rozwodzie przebiera się za nianię, aby spędzić czas ze swoimi dziećmi, nad którymi opiekę przejęła jego była żona. 15:15 Uwierz w Mikołaja - kom., Polska, 2023. Świąteczna komedia romantyczna o tym, w jak różny sposób młodzi i seniorzy postrzegają Boże Narodzenie. Helena przygotowując się na bożonarodzeniową wizytę wnuczki Agnieszki, doznaje urazu i za radą lekarza przenosi się na czas Świąt do domu opieki „Happy End”...

17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 19:55 Pearl Harbor - sens., USA, 2001. Rafe McCawley i Danny Walker szkolą się w pilotażu wojskowym. Są najbliższymi przyjaciółmi od dzieciństwa... 23:55 Tower Heist: Zemsta cieśnów - kom., USA, Jap., 2011 02:15 Świat według Kiepskich - serial komedijny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:05 Panna z mokrą głową - obycz., Polska, 1994 07:45 Prawdziwie magiczny sklep - film TVP, 1969 08:20 Informacje kulturalne 08:50 Nie Wielka Orkiestra - koncert, 2019 10:15 Legendy Paryża - opowieść o sztuce XIX wieku - 1834-1848 - serial dok., Franc., 2024 11:15 Operacja Święty Mikołaj - anim., Franc., 2021 11:55 Lola i pianino hałasów, Polska, Franc., 2023 12:35 Mała księżniczka - fab., USA, 1939 14:20 Legendy opery - Enrico Caruso - dok., Wlk. Bryt. 15:15 Wydarzenie aktualne 15:50 Niespotkanie spokojny człowiek - film TVP, 1975 17:00 Tamte lata, tamte dni - Grzegorz Turnau - mag. 17:40 Świata wielkiego miasta - kom., dram., USA, 1931

19:20 Dzień z życia artysty - magazyn 20:00 Bilet do kina - 0 północy w Paryżu - komediodramat, USA, Hiszp., Franc., 2011 21:45 Energia Ladies Jazz Festival - Katie Melua - koncert, 2025 23:05 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Kos 23:10 Wieczór kinomana - Kos - dram. hist., Polska, 2023 01:25 Dobry tytuł - magazyn literacki 02:05 Kino nocne - Wszyscy wiedzą - fab., Hiszp., Franc., Włochy, 2018 04:30 Ingmar Bergman i demony podświadomości - dokument, Niemcy, 2018

TVP Kultura
05:50 Niech żyje bał - przeboje Maryli Rodowicz, 2002 06:50 Rozmowy (nie)wygodne - Krzysztof Materna 07:45 Marcell Szpak dziwi się światu - serial anim., 1985 08:00 Nabożeństwo metodystyczne w Kraplewie 09:00 Cykl adwentowy - Pokój 09:15 Wnuczek Świętego - dok., Polska, 2025 09:55 Wielcy mistrzowie malarstwa - Renoir - serial dok., Franc., 2015 11:05 Wstęp Wolny - felieton 11:20 Pan wzywał, Milordzie! - Miłość i pieniądze - serial 12:25 Lola i pianino hałasów - fab., Polska, Franc., 2023 13:05 Muzyka w zabytkach: Muzyka Mantui - dok., Franc., 2022 14:05 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 14:45 Artysta - obycz., Belgia, Franc., 2011

16:35 Dobry tytuł - mag. literacki 17:15 Niedziela z... Katarzyną Figurą 18:05 Zemsta - kom., Polska, 2002 20:00 Mary Reilly - fab., USA, 1995 22:00 The Doors, za kulisami - Wlk. Bryt., 1970 22:55 Noc krótkich filmów - Zasoby ludzkie i Piękni mężczyźni 23:30 Katie Melua - koncert, 2025 00:50 0 północy w Paryżu - kom., dram., USA, Hiszp., 2011 02:40 Niedziela z... Katarzyną Figurą 03:35 Legendy Paryża - opowieść o sztuce XIX wieku - 1834-1848, W życiu jak w powieści - serial dok., Franc., 2024 04:35 7 różnych rzeźb - rzecz o Augustcie Zamoyskim

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - W sądzie dochodzi do strzelaniny, w której ginie człowiek. Świadek zabójstwa jest niewidoma sędzia. Czy za jej pomocą uda się złapać zabójcę? 09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 09:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny, 36-letni Kuba Rybarski od lat marzy, aby założyć własną restaurację. Kiedy nadarza się okazja nabycia - za nieduże pieniądze - małego, przytulnego baru, meżczyzna wraz żoną podejmuje decyzję, że go kupią.

20:00 Non stop - akcja, USA, Franc., 2014. Do zadań agenta specjalnego Billi Marksa należy dbanie o bezpieczeństwo pasażerów podróżujących samolotami. Podczas jednego z lotów, na telefon Marksa przychodzi wiadomość z żądaniem ogromnej sumy pieniędzy. Agent Marks musi działać pod presją czasu... 22:10 Demaskator - akcja, USA, 2022 00:10 Poza zasięgiem - akcja, USA, Polska, 2004 01:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 02:50 Dyzur - serial medyczny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyzur - serial medyczny

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 06:55 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje poręczycielem Dubińskiego. Wraz z Pauliem chcą mu pomóc zacząć nowe życie w innym mieście. 08:55 Ranczo - serial kom., Polska 14:20 Johnnny English: Nokaut - kom., Wlk. Bryt., 2018. Cyberatak ujawnia tożsamość wszystkich aktywnych tajnych agentów w Wielkiej Brytanii. Johnnny English staje się ostatnią nadzieją służb specjalnych. Wezwany z emerytury, English rzuca się w wir akcji, by odnaleźć sprawcę ataku.

16:15 Naga broń 2 1/2: Kto obroni prezydenta? - kom., USA, 1991 17:55 Johnnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011 20:00 Ocean ognia - akcja, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Franc., 2018 22:20 Wilcze echa - akcja, Francja, 2019. Załoga łodzi podwodnej Titane wykonuje misję wojskową w wybrzeży Syrii. Po powrocie do portu okazuje się, że świat stoi na krawędzi wojny nuklearnej. 00:55 Skaza - akcja, USA, Kan., 2009 03:05 Dyzur - serial medyczny 03:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:20 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:45 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:40 New Looney Tunes III - animacja 06:55 Interkosmos - kom., USA, 1987. Porcuony przez dziewczynę, zdesperowany porucznik Tuck Pendelton postanawia wziąć udział w eksperymencie miniaturyzacji dokonywanym przez doktora Ozzie Wexlera... 09:25 Bez kompleksów - program rozrywkowy 10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Mówię Wam - talk-show 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy 14:50 Detektywi - Detektywi pomagają 70-latce odnaleźć młodą kobietę, która zniknęła z jej mieszkania.

18:00 Bez kompleksów - program rozrywkowy 19:00 Idź na całość - program rozrywkowy 20:00 Niezgodna - przygod., USA, 2014. W metropolii wzniezionej na ruinach Chicago każdy nastolatek musi przejść test predyspozycji określający jego przynależność do jednej z pięciu grup. 23:00 Interstellar - SF, USA, Wlk. Bryt., Kan., Islandia, 2014 02:25 Małe rzeczy - sens., USA, 2021. Zastępa szeryfa hrabstwa Kern, Joe Deacon zostaje uwikłany w poszukiwanie seryjnego mordercy, który terroryzuje miasto. 04:35 Druga strona medalu - talk-show

TVN 7
05:10 Szkoła - Mikołaj Brończyk z gimnazjalnej 2a jest zakochany w pięć lat starszej licealistce, Amelii Wojdzie. Mimo różnicy wieku, nastolatek zamierza zaprosić dziewczynę na randkę. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 New Looney Tunes III - animacja 07:15 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy 08:20 Dziedzic Maski - kom., USA, Niemcy, 2005 10:20 Unboxing - Wielkie Otwarcie - reality show - program rozrywkowy 10:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:55 Detektywi - program kryminalny 14:55 Wojownicze żółwie nina - przygod., USA, 2014 17:10 Niezgodna - przygod., USA, 2014

20:00 Incepcja - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2010 23:10 Gang Story - sens., Franc., Belgia, 2011. Dwóch przyjaciół spotyka się po latach - jeden z nich dawno porzucił przestępcze życie, drugi nigdy się nie zmienił. Podczas spotkania ożywają wspomnienia... 01:20 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997. W apartamentach Prezydenta zostaje zamordowana młoda kobieta, sprawa jest poważna i grozi nie tylko skandalem. 03:15 Usterka - program poradnikowy 03:50 Fachowcy - paradokument 04:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:00 Galileo - ciekawostki popularno- -naukowe. Intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dładzieci - program edukacyjny 11:30 Miodowe Lata - serial komedijny 12:10 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 13:05 Świąteczny domek fab. USA, 2017 15:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:15 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

05:50 Więźniarki 07:25 Sól ziemi 07:55 Adwent na serio 08:00 Inf. dnia 08:15 Westerplatte Młodych 09:00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody 10:00 Inf. dnia 10:15 XXXIV Rocznic powstania Radia Maryja 12:00 XXXIV Rocznic powstania Radia Maryja 13:00 XXXIV Rocznic powstania Radia Maryja 15:00 XXXIV Rocznic powstania Radia Maryja 15:30 XXXIV Rocznic powstania Radia Maryja 18:30 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Głos serca 23:00 Odpowiedzialni za Kościół 23:30 Żywa nie tradycja

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? - reality show 07:00 Wielkie tajemnice historii - dokument, USA, 2023 08:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:50 Nowy początek - sensacyjny, USA, Kan., Indie, 2016 13:10 Men in Black: International - sensacyjny, Chiny, USA, 2019 15:40 Agent i pół - komedia, USA, 2016 17:55 Uroczysko - serial kryminalny 20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:10 Powrót do przeszłości - serial SF, USA, 2022 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Brygada Świętokrzyska 11:00 Głos serca 11:45 II niedziela Adwentu 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Promień z Fatimy 14:40 Kościół w Palczy, wspólnota Pana Jezusa 15:00 Wiesz to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:50 Mateczniki Polsości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja Katolicka Rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrał małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 8 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:25 Widhrowe wzgórze - serial 06:15 Akacjaowa 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2008 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się opłaca - magazyn 12:55 Planeta Ziemia III - Lasy - dok., Wlk. Bryt., 2023 14:00 Widhrowe wzgórze - serial 15:00 Serwis Info 15:15 Reporteryzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:40 M jak miłość - serial, 2022 06:30 Rodzina (nie od) święta - Jak rozmawiać z dziećmi o miłości, małżeństwie i powołaniu? - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
	
18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - Wycinka - cz. II, spektakl teatralny, 2025 22:00 Postscriptum - Wycinka - dyskusja 22:30 Tętno 3 - dokument, Polska, 2024 23:40 Balans bieli - magazyn 00:15 Wykrywacz kłamstw - magazyn 00:45 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł - dram., Polska, 2011 02:45 Tylko dla odważnych - akcja, USA, 2017	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 Cztery pory roku w Hawanie - serial krym., Hiszp., 2017 23:55 Wojna o prąd - fab., USA, 2017 01:55 Stulecie Winnych - serial, 2022 02:50 Akacjaowa 38 - serial

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - program obycz. 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Mafia Mamma - film, Wlk. Bryt., Włochy, USA, 2023. Kristin dowiaduje się, że została spadkobierczynią mafijnego imperium. 23:45 Strzelec - sensacyjny, USA, 2007 02:20 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 03:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:30 Uwaga! - program interwencyjny 04:45 Nauka jazdy - reality show 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Zaginali chory na cukrzycę syn Lucyny Noszczyk. Jeśli szybko się nie znajdzie i nie przyjmie insuliny, może umrzeć. Detektywi wyruszają na poszukiwania. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Młoda księżowa zostaje porwana. Szybko wychodzi na jaw, że kobieta miała romans, o którym wiedział jej mąż. 14:40 Dlaczego ja? - Marta Bielska jest w związku z dwadzieścia lat starszym Tomaszem. Podczas obiadu z rodzicami Marty Tomasz oświadcza jej się. 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Mega hit - Szybcy i wściekli 9 - sens., USA, 2021 23:00 Nikt - sens., USA, Jap., Chiny, 2021 01:00 Piąta fala - sens., USA, Wlk. Bryt., 2016 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV 0 okazje

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:25 Od ucha do ucha - Opera ja Święty Mikołaj - anim., Franc., 2021 07:05 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Grabowski - mag. 07:40 Podróże z historią - Baśni o wodzie - dok., Polska, 2017 08:25 Dobry tytuł - magazyn literacki 09:00 Noce i dnie - serial, 1977 10:10 Za ścianą - dram., Polska, 1971 11:20 Mała księżniczka - fab., USA, 1939 13:05 John i Yoko: nad nami już tylko niebo - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:45 Wstęp wolny - felieton 15:00 Tamte lata, tamte dni - Grzegorz Turnau - mag. 15:40 Personel - obycz., Polska, 1975 17:00 Noce i dnie - serial, 1977

18:05 Tygodnik Kulturalny 19:00 Muzyka wabytkach: Muzyka Mantui - dok., Franc., 2022 20:00 La Gomeria - kom., Niemcy, Rum., Franc., Szwecja, Szwajc., 2019 21:45 Porozmawiajmy szczerze 22:25 Mary Reilly - fab., USA, 1995 00:25 Łódź Kultury - Robert Górski, 2025 01:10 Artysta - obycz., Belgia, Franc., 2011 03:00 Więcej niż fikcja - The Doors, za kulisami - Wlk. Bryt., 1970 03:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 04:35 Jak na malowacza Monę Lisę - dok., Wlk. Bryt., 2021 05:35 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash za wszelką cenę próbuje powstrzymać publikację nieprzyzwolonych zdjęć Cassidy. Dodatkowo funkcjonariusz jest na tropie pary, która odpowiada za serię przestępstw. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul są świadkami morderstwa młodego policjanta. Mężczyzna został śmiertelnie dźgnięty nożem. Sprawcami zabójstwa okazują się członkowie przestępczego klanu rodziny Sonny'ego Badu. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy

13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Komornik - akcja, USA, 2018 22:05 Kickboxer - akcja, USA, 1989 00:00 Akt odwagi - przygod., USA, 2012 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:30 Szkola - Licealista Daniel Młynarczyk rozpuścił w szkole plotkę o tym, że jego kolega jest gejem. Chłopak zrobił to, ponieważ po tym, jak przysłał się do swojej homoseksualnej orientacji, Wojtek stał się jego głównym prześladowcą. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na obrzeżach miasta komisarz znajduje porzuconą taksówkę, a w niej zwłoki właściciela. Świadkowie mówią, że przed śmiercią pokłócił się z jakimś mężczyzną. 12:55 Detektywi - W szpitalu umiera kobieta, która wraz z dzieckiem miała wypadek. Jej były mąż wzywa detektywów, bo 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Sekcja rytmiczna - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Irlandia, 2020 22:25 Fokus - sens., USA, 2015 00:30 Mówię Wam - talk-show 01:50 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zaboją 02:40 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 03:30 Fachowcy - program paradokumentalny 04:10 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - re ality show 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:05 Hanna - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2011 01:25 Love Island. Wypsa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełn o-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja Katolicka Rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Miłość większa niż strach 13:30 Msza św. 14:30 Ze Swojczan do wolności 15:25 Kolor Boga 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 17:30 Moja parafia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 XXXIV rocznica powstania Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Moja wyspa wiary 23:15 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski

WTOREK • 9 grudnia	
TVP 1	TVP 2
05:25 Widhrowe wzgórze - serial 06:15 Akacjaowa 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2008 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Niesamowite wyspy Australii - dok., 2017 14:00 Widhrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 15:00 Serwis Info 15:15 Reporteryzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:40 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Joanicki - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Rosół polski - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
	
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025 21:10 November Man - fab., USA, 2014 23:05 Zmowa pierwszych żon - kom., USA, 1996 00:50 Wykrywacz kłamstw - magazyn 01:15 Paryz może poczekać - kom. obyczajowa, Jap., USA, 2016 03:00 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł - dram., Polska, 2011	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, obyczajowy, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Człowiek z magicznym pudełkiem - SF, romans, Polska, 2017 01:25 Jestem Bogiem - SF, thriller, USA, 2011 03:20 Wojny przyszłości. Autonomiczna broń i sztuczna inteligencja - dokument, Franc., 2022

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - program obycz. 17:55 Detektywi - Bo biura zgłasza się kobieta, która prosi o odnalezienie córki. 18-latką zaginęła poprzedniego wieczoru po treningu w klubie tenisowym. Z nagrań monitoringu klubu wynika, że poszukiwana po wyjściu pokłóciła się z chłopakiem.

19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Wojna światów - SF, USA, 2005 00:00 Gliniarz z Beverly Hills - kom., USA, 1984 02:15 Kuba Wojewódzki - talk-show 03:10 Nastolatki rządzą... kasą - program obyczajowy 03:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:45 Uwaga! - program interwencyjny 05:00 Nauka jazdy - reality show

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Julita Szczesniak martwi się o przyrodni siostrę, Ewę. Dwa dni temu dziewczyna zniknęła i nie można z nią nawiązać kontaktu. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - W klubie nocnym dochodzi do zabójstwa jednego z właścicieli. Detektywi szybko o orientują się, że lokal to coś więcej niż tylko miejsce z tańcem erotycznym. 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 20:00 Samarytanin - sens., USA, 2022 22:10 Granice wytrzymałości - sens., USA, Niemcy, 2000 00:55 Battleship: Bitwa o Ziemię - sens., USA, Jap., 2012 03:40 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV 0 okazje

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:55 Tamte lata, tamte dni - Wojciech Mann - magazyn 07:35 Jak powstały nasze nazwiska? - dok., Polska, 2017 08:20 Dzień z życia artysty - magazyn 09:00 Noce i dnie - serial, 1977 10:05 Pestka - melodramat, Polska, 1995 11:50 Isaac Asimov. List do przyszłości - dok., Franc., 2022 13:00 Historia mistrza: Jeff Beck. Wiecznie w trasie - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:40 Hala odlotów - talk-show 15:45 C.K. Dezerterzy - cz. I - kom., Polska, Węgry, 1985 17:20 Noce i dnie - serial, 1977 18:25 Łódź Kultury - Lidia Popiel - 2025 19:05 Filmoteka Małopolska - Ania. Rzecz o Annie Dymnej - dok., Polska, 2017

20:00 Teatr Telewizji - Mąż i żona - spektakl teatralny, 1997 21:15 Lekkie obyczaje - Kobiety i XX wiek - fab., USA, 2016 23:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 00:05 Nocny dokument - Ingmar Bergman i demony podświadomości - dok., Niemcy, 2018 01:20 La Gomeria - kom., Niemcy, Rum., Franc., Szwecja, Szwajc., 2019 03:10 Którędy po sztuce - Sara Lucas - Rzymianie - magazyn 03:25 Tygodnik Kulturalny 04:20 Piano - dok., Polska, 2015 05:15 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Podczas śledztwa Nash i Karen zbliżają się do siebie. Wkrótce Nash poznaje prawdę o swojej policyjnej partnerce. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - Milagros jest zszokowana wyznaniem Rosi, ale de cyduje się zachować w sekrecie. Marina zostawia Pablo na zawsze. Bobby u Lina wyznacza datę ślubu. Milagros ma zaskakującą prośbę do Federico. 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Bóg zemsty - akcja, USA, 2011. Kiedy żona Willa staje się ofiarą brutalnego napadu, mężczyzna dostaje zaskakującą ofertę od nieznanego... 22:10 Czas rozliczenia - akcja, Kan., USA, 2019 00:15 Batalion Donbas - przygod., Ukraina, 2019 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:30 Szkola - Gimnazjalistka z trzeciej klasy, Patrycja Mularz, burliwie przechodzi okres dorastania i buntuje się przeciwko wszystkiemu. Chce być dorosła i dlatego postanawia sięgnąć po używki w postaci alkoholu i papierosów. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - program kryminalny 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Przemysłownik - sens., USA, Kan., 2018. 80-letni Earl Stone dostaje propozycję pracy jako kurier narkotykowy dla meksykańskiego kartelu. Dobrze sobie radzi i udaje mu się wyżyć z finansowych kłopotów, jednak do mężczyzny powracają błędy z przeszłości 22:35 To - horror, USA, Kan., 2017. Grupa dzieciaków musi stawić czoła swoim największym lękom. Na ich drodze staje niekzemy kłau o imieniu Pennywise. 01:15 Interkosmos - kom., USA, 1987 03:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam
09:35 Św. na każdy dzień 09:40 Cudowna Pani w bukowskiem obrazie 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:00 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Historia Obrazu Matka Boska AK 13:00 Jeden Kościół, wielu Świętych 13:30 Msza św. 14:30 Z Zaczyna na Syberię 15:00 Kuźnia Re de mptorystów 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 17:00 Wierzę w Boga 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzna a 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 10 grudnia

TVP 1	TVP 2
05:25 Widchrowe wzgórze - serial 06:15 Akacja 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2008 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra 13:00 Niesamowite wyspy Australii - dok., 2017 14:00 Widchrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedziectwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Gwiazdowska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

17:20 **Pogoda**
17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2017
19:30 **Program inform.** 19.30
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:25 **Zaraz wracam** - serial, 2025
20:55 **Półka Nożna: Liga Mistrzów: Real Madryt-Manchester City**
23:05 **Mechanik: Czas zemsty** - akcja, USA, 2005
00:45 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
01:10 **November Man** - fab., USA, 2014
03:10 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
04:10 **Tacy byliśmy** - reportaż

18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet. obycz., 2025
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
19:55 **Przepis dnia**
20:00 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:40 **Przepis dnia**
20:55 **Na dobre i na złe** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularny
22:55 **Peaky Blinders** - serial, Wlk. Bryt., 2017
00:10 **Rodziny się nie wybiera** - kom., Franc., 2018
02:05 **Cztery pory roku w Hawanie** - serial krym., Hiszp., 2017
03:00 **Z góry widać lepiej. Wanda Rutkiewicz. Opowieść o kobiecie niezwyklej** - dok., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - program obycz. 17:55 Detektywi - 24-letnia Iza Piaskowska, która prowadzi bar kanapkowy oraz kanał kulinarny w sieci, od jakiegoś czasu jest przesładowana i śledzona. Ktoś podzucha jej niepokojące zdjęcia oraz przedmioty.	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Detektywi ochraniają Sylwię Rogalewicz, która jest przesładowana przez zamaskowanego napastnika. Mężczyzna próbuje ją zgwałcić. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Troje sprawców łapie i okalecza mężczyznę. Poszkodowany nieprzytomny trafia do szpitala. Szybko wychodzi na jaw, że ofiara to skazany pedofil, który niedawno wyszedł na wolność po odsiedzeniu wyroku. 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów
---	--

19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:55 **The Floor** - teleturniej
21:35 **Gliniarz z Beverly Hills II** - kom., USA, 1987
23:45 **Mafia Mamma** - film, Wlk. Bryt., Włochy, USA, 2023
01:55 **Green Lantern** - przygod., USA, 2011
03:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
04:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:05 **Nauka jazdy** - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Badania DNA wykazały, że klient detektywów - Grzegorz Chyżyński nie jest biologicznym ojcem swego syna, Mateusza. Żona klienta zginęła w wypadku samochodowym. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Młoda kobieta zostaje napadnięta i wyciągnięta z samochodu, który zabierają na napastnicy. Samochód zostaje szybko znaleziony. Ale sprawa natychmiast się komplikuje. 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów	06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Grażyna Barszczevska - magazyn 07:35 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dokument, Polska, 2017 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 10:05 C.K. Dezerterzy - cz. I - komedia, Polska, Węgry, 1985 11:45 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 13:35 Krag Kantora - dok., Polska, 2015 14:50 Tygodnik Kulturalny 15:45 C.K. Dezerterzy - cz. II - kom., Polska, Węgry, 1985 17:05 Noce i dnie - serial, 1977 18:10 Ktośedy po sztukę - Archiwum Kwiekulik - magazyn
---	---

16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - paradokument
18:00 **Pierwsza miłość** - serial
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:30 **Sport**
19:45 **Pogoda**
20:00 **Komediowa środa - Prawdziwe kłamstwa** - kom. sens., USA, 1994
23:00 **Cały ten seks** - obycz., Polska, 2023
01:15 **Złodziej tożsamości** - kom., USA, 2013
03:40 **Ewa gotuje** - program kulinarny
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Grażyna Barszczevska - magazyn 07:35 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dokument, Polska, 2017 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 10:05 C.K. Dezerterzy - cz. I - komedia, Polska, Węgry, 1985 11:45 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 13:35 Krag Kantora - dok., Polska, 2015 14:50 Tygodnik Kulturalny 15:45 C.K. Dezerterzy - cz. II - kom., Polska, Węgry, 1985 17:05 Noce i dnie - serial, 1977 18:10 Ktośedy po sztukę - Archiwum Kwiekulik - magazyn	06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Grażyna Barszczevska - magazyn 07:35 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dokument, Polska, 2017 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 10:05 C.K. Dezerterzy - cz. I - komedia, Polska, Węgry, 1985 11:45 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 13:35 Krag Kantora - dok., Polska, 2015 14:50 Tygodnik Kulturalny 15:45 C.K. Dezerterzy - cz. II - kom., Polska, Węgry, 1985 17:05 Noce i dnie - serial, 1977 18:10 Ktośedy po sztukę - Archiwum Kwiekulik - magazyn
---	---

18:30 **Informacje kulturalne**
18:50 **Reżyserzy** - Alan J. Pakula - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:45 **Cykl adwentowy - Pokój** - program religijny, 2025
20:00 **Panorama kina polskiego** - **Figurant** - serial, Wlk. Bryt., 2021
22:10 **Na wodach północy** - **Ludzie to nędzne istoty** - serial, Wlk. Bryt., 2021
23:20 **Hała odłotów** - talk-show
00:20 **100. rocznica urodzin Franka Sinatry** - 2015
01:35 **Lekkie obyczaje** - **Kobiety i XX wiek** - fab., USA, 2016
03:45 **Informacje kulturalne**
04:20 **Historia mistrza: Jeff Beck. Wiecznie w trasie** - dok., Wlk. Bryt., 2018

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash tropi podejrzanego o napad i pobicie w Las Vegas. Wkrótce okazuje się, że dawny znajomy policjanta poluje na tego samego przestępcę. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir ucieka przed policją, ponieważ jest głównym podejrzanym w sprawie morderstwa celnika Wintera. W drodze do więzienia ucieka i za wszelką cenę próbuje udowodnić swoją niewinność. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Grażyna Barszczevska - magazyn 07:35 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dokument, Polska, 2017 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 10:05 C.K. Dezerterzy - cz. I - komedia, Polska, Węgry, 1985 11:45 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 13:35 Krag Kantora - dok., Polska, 2015 14:50 Tygodnik Kulturalny 15:45 C.K. Dezerterzy - cz. II - kom., Polska, Węgry, 1985 17:05 Noce i dnie - serial, 1977 18:10 Ktośedy po sztukę - Archiwum Kwiekulik - magazyn
--	---

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Rytuał śmierci** - thriller, USA, 2023
22:00 **Człowiek pies** - akcja, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2005. Danny jest od małego więziony przez przestępcę Barta, który traktuje go jak psa - na szyi Danny'ego widnieje obroża. Kiedy Bart ją zdejmując, Danny rzuca się na przeciwnika niczym rozwścieczony czworonóg.
23:55 **Zobowiązanie** - thriller, Wlk. Bryt., 2012
01:35 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
02:35 **Dzielnica strachu** - serial
03:30 **Dyżur** - serial medyczny
05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TVN 7

05:30 Szkoła - Gimnazjaliści z 3 c muszą wybrać przewodniczącego klasy. Swoje kandydatury zgłaszają dwaj klasowi rywale. Janek, bardzo dobry uczeń ma nadzieję, że to na niego wszyscy zagłosują. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na zapleczu klubu znaleziono ciało młodego chłopaka. Wygląda na to, że przed śmiercią z kimś się szarpał. Pierwszym podejrzanym jest jego kolega - haker. 12:55 Detektywi - Oskar Wilkowski jest świadkiem porwania młodego chłopaka. Okazuje się, że to żart, a sprawcą kawału jest brat porwanego 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Kontakt - sens., USA, 1997 02:10 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:10 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Love disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
--	---

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Tajemnice miłości** - serial paradokumentalny
17:55 **Zagadki losu** - program obycz.
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Zielona granica** - obycz., Polska, USA, Franc., Czechy, Belgia, Niemcy, Turcja, 2023
23:15 **Showtime** - kom., USA, 2002
01:15 **Z ust do ust** - kom., USA, Australia, 2005
03:00 **Żyjąc z potworem** - historie ludzi dzielących dom z zabiójcą
03:50 **Usterka** - poradnik
04:25 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

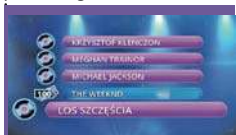
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Kontakt - sens., USA, 1997 02:10 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:10 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Love disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Kontakt - sens., USA, 1997 02:10 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:10 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Love disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
---	---

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 **Tajemnice miłości** - serial paradokumentalny
17:55 **Zagadki losu** - program obycz.
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Zielona granica** - obycz., Polska, USA, Franc., Czechy, Belgia, Niemcy, Turcja, 2023
23:15 **Showtime** - kom., USA, 2002
01:15 **Z ust do ust** - kom., USA, Australia, 2005
03:00 **Żyjąc z potworem** - historie ludzi dzielących dom z zabiójcą
03:50 **Usterka** - poradnik
04:25 **Druga strona medalu** - talk-show

CZWARTEK • 11 grudnia

TVP 1	TVP 2
05:25 Widchrowe wzgórze - serial 06:15 Akacja 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pelnia Wiary - magazyn 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2008 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 Po się opłaca - magazyn 13:00 Niesamowite wyspy Austrii - dok., 2017 14:00 Widchrowe wzgórze - serial 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedziectwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2022 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Gwiazdowska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej

17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:10 **Klan** - telenowela TVP
18:45 **Akacja 38** - serial, 2017
19:30 **Program inform.** 19.30
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025
21:10 **Ojciec Mateusz** - serial
22:10 **Sprawa dla reportera**
23:10 **Wojenny stan** - dok., Polska, 2024
00:15 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
00:40 **Profilarka Jastrzę** - serial, 2025
01:40 **Zmowa pierwszych żon** - kom., USA, 1996
03:30 **Sprawa dla reportera**
04:25 **Odrodzenie Katedry Notre-Dame** - dok., Franc., 2024

17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
19:55 **Przepis dnia**
20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
20:45 **Berlin Ku'damm - 63** - serial, Niemcy, 2016
21:45 **Morderstwa w Granville** - dram., Franc., Belgia, 2020
23:35 **Złe psy** - sens., USA, 2017
01:20 **Lepsza połowa** - serial, 2020
02:00 **Kruk - Szepty słycać po zmroku** - serial krym., Polska, 2018
03:00 **Akacja 38** - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - program obycz. 17:55 Detektywi - Bogdan Biedrzycki budzi się ze śladami krwi na rękach, chwile potem znajduje ciało swojej żony Marty. Jest podejrzanym o morderstwo. 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Badania DNA wykazały, że klient detektywów - Grzegorz Chyżyński nie jest biologicznym ojcem swego syna, Mateusza. Żona klienta zginęła w wypadku samochodowym. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Młoda kobieta zostaje napadnięta i wyciągnięta z samochodu, który zabierają na napastnicy. Samochód zostaje szybko znaleziony. Ale sprawa natychmiast się komplikuje. 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16
---	--

choć meteorolodzy zapowiadają rychły odwrót zimy oraz powrót mieszanek przedzima i przedwiosna, to nawet kalendarzowa zima wraz ze swoimi chłodnymi dniami i skokami temperatur wymaga szczególnej dbałości o dłonie. Zwłaszcza osoby takie jak ja, którym rękawiczek przy odśnieżaniu samochodu szkoda bardziej niż własnych dłoni, powinny zimą o ich pielęgnację dbać szczególnie. Bo zima to liczne wyzwania stawiane nie tylko drogocnomu, ale również na przykład naszej skórze, a już zwłaszcza na dłoniach. Połączenie niskich temperatur na zewnątrz, ogrzewania w pomieszczeniach i częstego mycia rąk może sprawić, że nasze dłonie w krótkim czasie mogą stać się szorstkie, popękane i podrażnione.

Jak temu zapobiec? I jak generalnie dbać o skórę dłoni?

Dlaczego zima szkodzi dłoniom?

Zimna pogoda stwarza po prostu idealne warunki do uszkodzenia dłoni! Kiedy temperatura spada, powietrze naturalnie zatrzymuje mniej wilgoci, co prowadzi do obniżenia jej poziomu zarówno na zewnątrz, jak i w pomieszczeniach. To suche środowisko odprowadza wilgoć bezpośrednio ze skóry, narażając dłonie na podrażnienia i pęknięcie.

Na problemy z dłonią wpływa kilka czynników. Przede wszystkim niski poziom wilgotności pozbawia skórę naturalnych olejów. Częste zmiany temperatury między otoczeniem wewnętrznym a zewnętrznym powodują u skóry stres. Wystawienie na działanie gorącej wody podczas mycia rąk niszczy jej ochronną barierę. Poza tym systemy ogrzewania wewnętrznego dodatkowo obniżają wilgotność powietrza. A wystawienie na działanie wiatru przyspiesza utratę wilgoci z odsłoniętej skóry.

Co gorsza, skóra dłoni jest szczególnie wrażliwa,

ponieważ jest cieńsza niż skóra innych części ciała i zawiera mniej gruczołów łojowych, które utrzymują naturalne nawilżenie.

Jak rozpoznać oznaki uszkodzenia dłoni zimą?

Typowe objawy mogą być łagodne: skóra jest napięta lub sucha, szorstka w dotyku. Następuje lekkie łuszczenie się lub złuszczenie i pojawia się zwiększona wrażliwość na zmiany temperatury. Z kolei umiarkowane lub ciężkie objawy obejmują głębokie pęknięcia lub szczeliny w skórze, krwawienie z pękniętych miejsc, uporczywe swędzenie lub pieczenie, zaczerwienione, zapalne plamy, a nawet ból przy poruszaniu palcami lub dłońmi. Ktokolwiek doświadcza poważnych objawów, szczególnie głębokich pęknięć, które się nie goją, lub oznak infekcji, powinien poradzić się lekarza. Wczesne rozpoznanie uszkodzeń dłoni pozwala na szybką interwencję i zapobiega poważniejszym powikłaniom.

Jak skutecznie pielęgnować dłonie zimą?

Nawilżamy od wewnątrz. Chociaż nie jest to magiczne lekarstwo, picie dużej ilości wody może pomóc skórze utrzymać naturalną barierę nawilżającą. Nawet zimą warto więc mieć pod ręką butelkę z wodą i popijać ją w ciągu

dnia, zwłaszcza jeśli spędzamy czas w gorącym, suchym otoczeniu.

Wybieramy delikatny środek myjący. Agresywne mydła mogą pozbawić

NASZE DŁONIE ZIMĄ

ZESZŁOTYGODNIOWY ATAK
ZIMY TRADYCYJNIE ZASKOCZYŁ
DROGOWCÓW, ALE NIE TYLKO.
GDY USUWAŁAM STERTY ŚNIEGU
Z WŁASNEGO SAMOCHODU,
POCZUŁAM NIEPRZYJEMNY,
PRZENIKLIWY BÓL DŁONI.
OCZYWIŚCIE...! ZIMNO, LEKKI, ALE
JEDNAK MRÓZ I MOJE ODSNIEŻANIE
BEZ RĘKAWICZEK — PRZEPIS NA
PODRAŻNIENIA DŁONI GOTOWY!

skórę naturalnych olejków. Wybieramy zatem łagodne, bezzapachowe mydło do rąk z etykietą „nawilżające” lub „delikatne”. Składniki takie jak gliceryna, aloes i ceramidy doskonale utrzymują nawilżenie podczas mycia.

Po umyciu rąk delikatnie osuszamy je ręcznikiem, pozostawiając lekko wilgotne. Natychmiast nakładamy krem lub maść do rąk, by zatrzymać wilgoć. Szukajmy produktów za-

wierających takie składniki jak masło shea, wazelinę oraz kwas hialuronowy.

Stosujemy nocny balsam do rąk. Przed snem warto nałożyć grubą warstwę maści lub balsamu leczniczego. Idealne będą produkty takie jak wazelina lub mocny krem do rąk. By wzmocnić efekt, możemy założyć na noc bawełniane rękawiczki, by produkt wchłonął się całkowicie, nie brudząc pościeli. Akurat z rękawiczkami i wszelkimi środkami na-

wilżającymi bawię się też całorocznie po każdym nałożeniu hybrydy.

No i nosimy rękawiczki...! Ochrona dłoni przed czynnikami atmosferycznymi jest niezbędna. Nosimy więc ocieplane rękawiczki, gdy jesteśmy na zewnątrz zimą. A już zwłaszcza, gdy odśnieżamy samochód! Natomiast gumowe lub lateksowe rękawiczki nakładamy do zmywania naczyń lub sprzątania. Zapobiega to usuwaniu naturalnych olejków ze skóry przez wodę i środki czyszczące.

Unikamy też nadmierne- go mycia. Chociaż higiena rąk jest ważna, nadmierne mycie może nasilać suchość. Jeśli nie masz problemu z widocznymi zabrudzeniami, zamiast wody i mydła używaj bezalkoholowego środka do dezynfekcji rąk z nawilżającymi składnikami, takimi jak gliceryna.

Zapobieganie to najlepsza obrona

Najskuteczniejsze podejście do zimowej pielęgnacji dłoni łączy leczenie z zapobieganiem. Wdrażając strategię ochronną, zanim pojawią się problemy, możemy zachować zdrowe dłonie przez cały sezon zimowy. Pamiętajmy też, że kluczowa jest regularność; niesystematyczna pielęgnacja nie przyniesie takich samych korzyści. Najlepsze rezultaty uzyskamy z pewnością wtedy, gdy swoją zimową pielęgnację dłoni zaczniemy wcześniej w sezonie, jeszcze zanim pojawią się problemy.

Prawidłowa pielęgnacja dłoni zimą wymaga wiedzy, konsekwencji, a czasem profesjonalnego

doradztwa. Ktokolwiek zмага się z uporczywie suchymi dłońmi, pękaniem skóry lub innymi problemami skórными, nie powinien wahać się szukać pomocy u eksperta.

Warto też zainwestować w dobry nawilżacz powietrza — ogrzewanie w pomieszczeniach może sprawić, że powietrze będzie bardzo suche, co z kolei wysuszy skórę. Używanie nawilżacza powietrza w domu, zwłaszcza w sypialni, pomoże utrzymać odpowiedni poziom wilgotności i nawilżyć skórę.

Warto też skórę delikatnie złuszczać. Jeśli nasze dłonie są szorstkie, a skóra na nich się łuszczy, pomoże delikatny peeling, który pozwoli usunąć martwe komórki naskórka, a kremowi nawilżającemu lepiej wnikać w skórę. Pamiętajmy tylko, by używać delikatnego peelingu lub miękkiej myjki i nie częściej niż raz w tygodniu, bo w innym wypadku nabawimy się podrażnień.

I nie ma to czy tamto. Jeśli dłonie są popękane, krwawią lub boją, czas skonsultować się z dermatologiem. Schorzenia takie jak egzema czy kontaktowe zapalenie skóry mogą przypominać zimową suchość, ale wymagają specjalistycznych zabiegów, takich jak smarowanie kremami lub maściami na receptę.

Dbanie o dłonie zimą nie musi być skomplikowane, nawet kiedy aura zmusza do odsnieżania samochodu po ośmiu godzinach pracy w redakcji! Stosując kilka nawyków, nawet ja mogę utrzymać skórę w zdrowiu, niezależnie od tego, jak niskie są temperatury. Kto zмага się z uporczywą suchością skóry lub ma pytania dotyczące najlepszych dla nie produktów, powinien zasięgnąć rady zaprzyjaźnionej farmaceutki (lub farmaceuty), a jak trzeba, to nawet dermatologa!

Aby do wiosny!

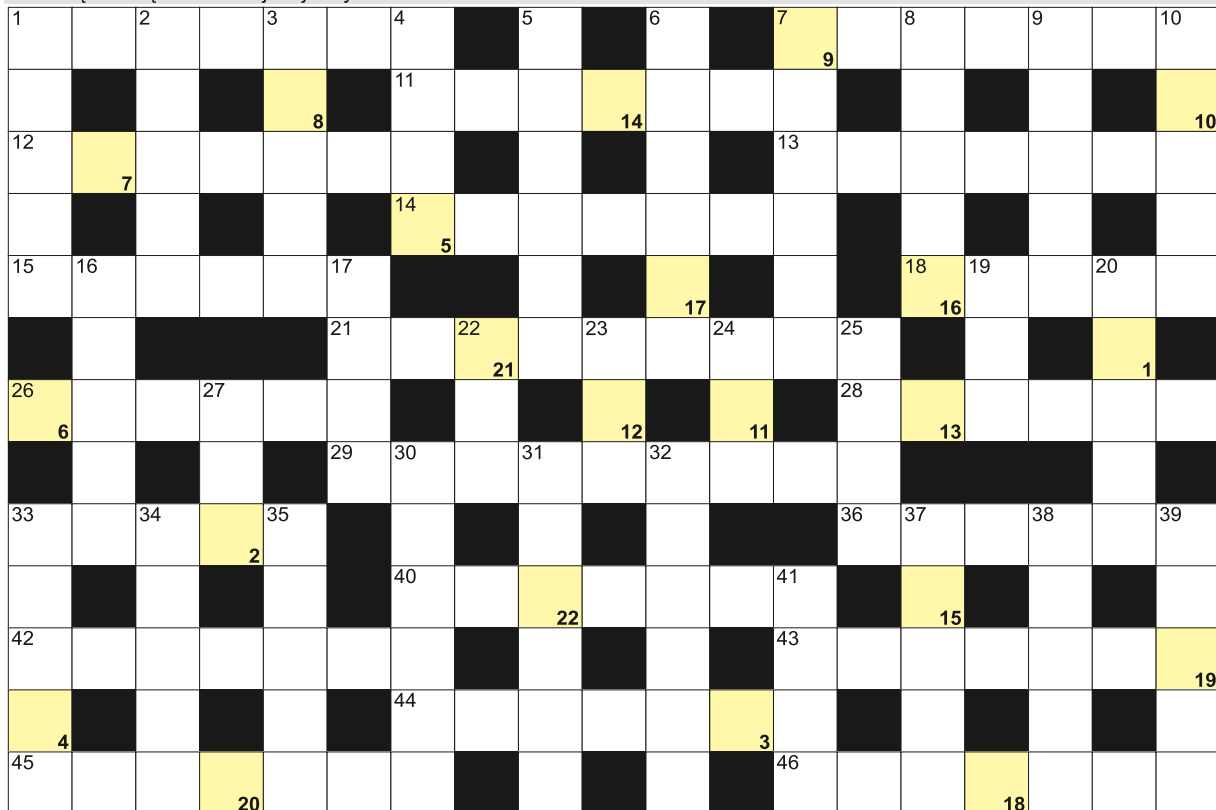
MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z materiałów na stronach ssmhealth.com i completefamilydermatology.com.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

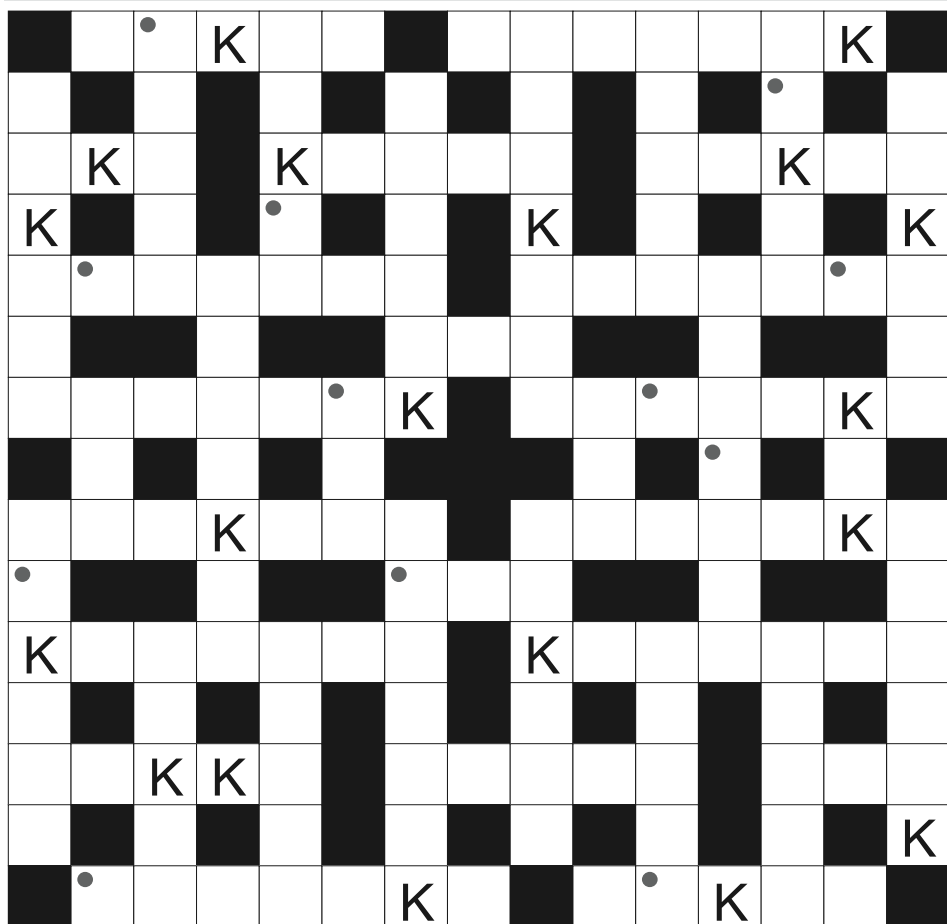
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) co rok dominikański w Gdańsku; 7) matka mitycznego Cerbera; 11) III Grimaldi, były książę Monako; 12) pieniądze wynagrodzenie za pracę; 13) arabska stolica Izraela; 14) zaburzenie płynności mowy; 15) więzany do koszuli; 18) psi paznokieć; 21) inaczej skutki, wyniki; 26) nocna w pracy; 28) szklivo na garnku; 29) stolica Mauretanii; 33) cysterna za lokomotywą; 36) antonim eksportu; 40) wiśnia z Barbados krócej; 42) chłodny przed nocą; 43) pod oknem z doniczkami; 44) wąska i kręta na starówce; 45) murarska spaja mur; 46) odcinek mostu z podporami. **PIONOWO:** 1) polski w szkole; 2) indyjska waluta; 3) zespół Marka Grechuty; 4) Egipt lub Holandia; 5) wyspy z Okinawą; 6) inaczej ksylił, składnik węgla; 7) Hemingway, amerykański pisarz; 8) lekarski to józefek; 9) ryba do obiadu; 10) pracuje w teatrze; 16) taniec z Kuby; 17) lek z wieloryba; 19) mała Alicja; 20) "... w operze", powieść Gastona Leroux; 22) "... krwi", książka Jacka Londona; 23) kupowany w aptece; 24) Szalom, autor "Miasteczka"; 25) słynny człowiek śniegu; 27) "tak" po Czesku; 30) stolica Wysp Cooka; 31) niedokrwiłość, choroba; 32) Bona ..., polska królowa; 33) "... Somosierry", pieśń Marii Konopnickiej; 34) Józef, były prymas Polski; 35) płaskowóz w Peru z rysunkami; 37) weselny Mendelssohna; 38) kopia aktu urodzenia; 39) inaczej o pulsie; 41) lek na ból.

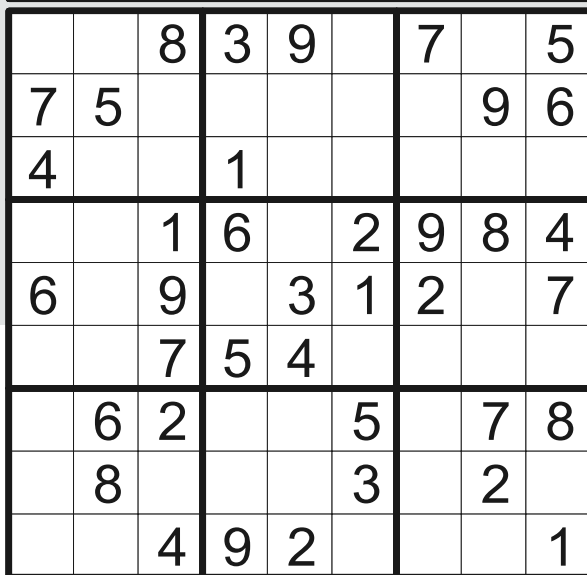
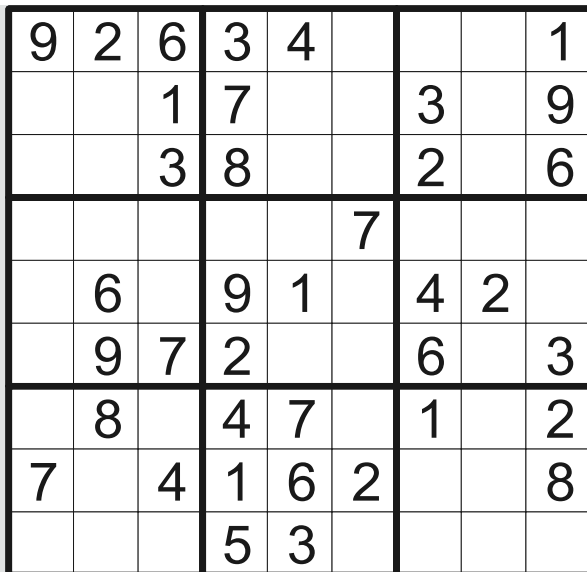
JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "K". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie krzyżówki.

papierowy w portfelu; płynie w Mandali; japońska waluta; amerykański stan z Indianapolis; mały statek rybacki; konwersacja telefoniczna; kupisz je u pszczelarza; policjant udający cywila, szpicel; strofa wiersza; polski producent jogurtów; mazgaj, płaczek; pierwiastek Rb; w parze z brutto; rękojeść młotka, siekiery; inaczej palmojad, ptak; najwyższy szczyt Filipin; z niego słoik i butelka; ubrana kukła na wystawie; Beenhakker, były selekcjoner Polski; zakończony mankietem; kara zadawana przy konfesjonale; wiszą na nim firanki i zasłony; ... Faso ze stolicą Wagadugu; gnój, nawóz; śledcza w Sejmie lub smoleńska; w hektarze; choroba szalonych krów w skrócie; mała leśna łąka otoczona drzewami; domek na działce; Rzecznik Praw Obywatelskich; złot czarownic; włosy upięte w węzeł; przegrody w stajni; protest głodowy lub okupacyjny; ostry na drodze; Alma-..., była stolica Kazachstanu; płyta z fornirów, sklejką; TS-11, samolot treningowy; niejeden wisi w muzeum; święte miasto muzułmanów; dorosła postać motyla; były Polski bokser nazywany "Góralem".

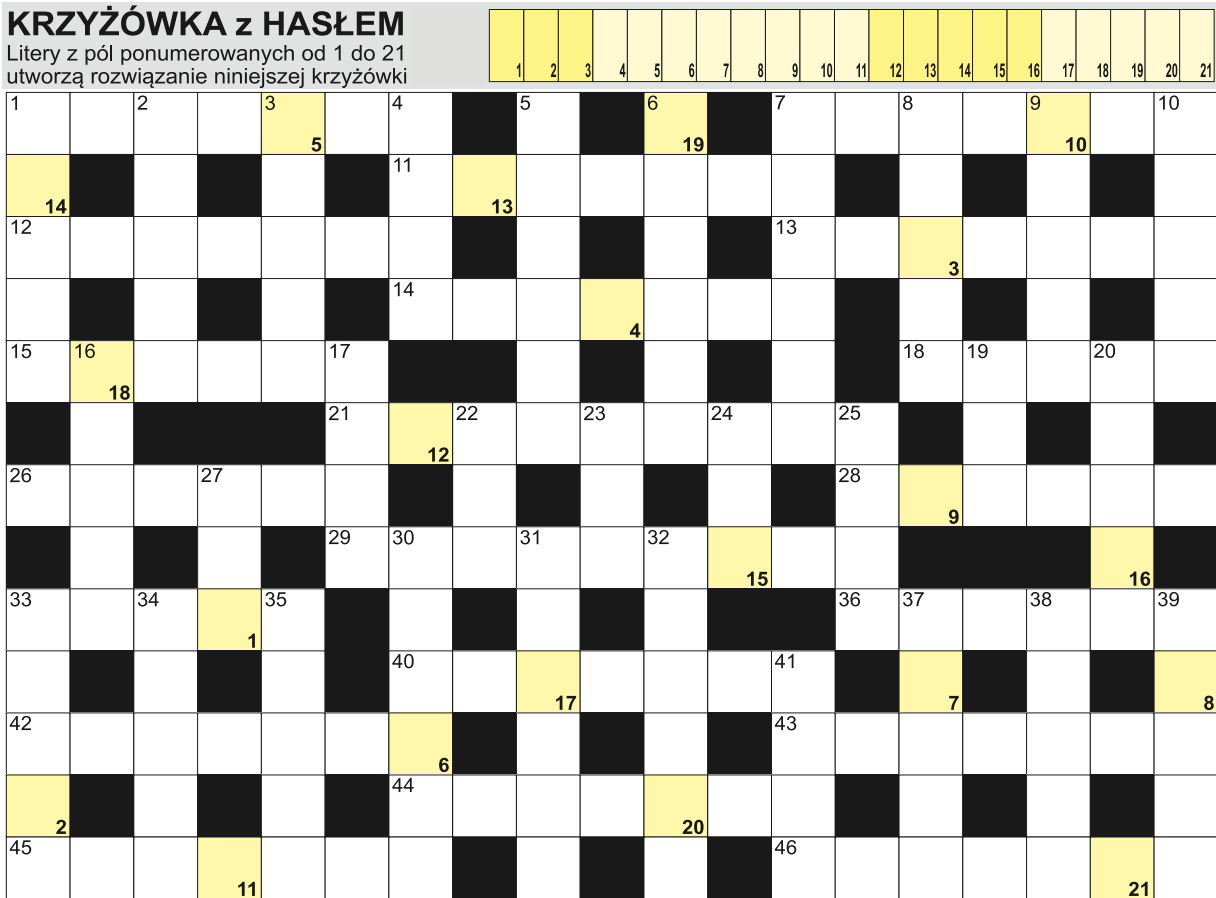

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów luźno związanych z powietrzem. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos. Znajdź wyrazy: wiatr, balon, lotka, ptak, samolot, dętka, pompka, gaz, tłok, wdech, eter, pogoda, okno, luft, smog, płuca, azot, jod, filtr, fale.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

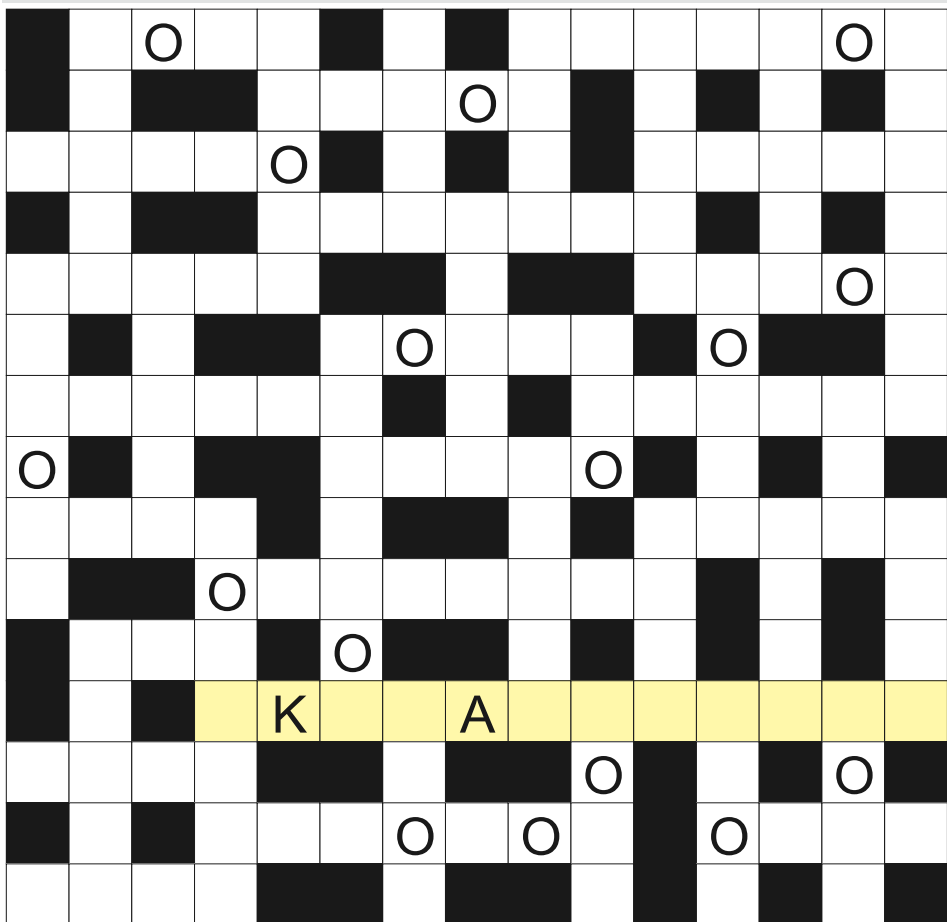
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) balustrady wzdłuż schodów; 7) stolica Dolnej Saksonii; 11) i łańcuchowa, i chemiczna; 12) zapusty w karnawale; 13) Arthur, autor "Statku pijanego"; 14) płynie przez Paryż; 15) naczynie do karmienia w chlewie; 18) William Butler, irlandzki poeta; 21) olej z kaszalota; 26) surowce do ponownego użycia; 28) mszalny opłatek; 29) "... z Bagombo", powieść Kurta Vonneguta; 33) wilcza wataha; 36) z niego olej; 40) cebula morska inaczej; 42) Kusznierevicz, żeglarz sportowy; 43) paluch koślawy, schorzenie; 44) Ewelina, postać z "Lalki" Prusa; 45) skrzynka wynajmowana na poczcie; 46) ze stolicą w Monachium. **PIONOWO:** 1) miasto Tadeusza Mazowieckiego; 2) mówca, orator; 3) przytoczony fragment tekstu; 4) grecka bogini chaosu; 5) Johnnie ..., whisky; 6) oddziela pokoje lub sąsiadów; 7) stolica Zimbabwe; 8) świtezianki inaczej; 9) przystankowa bez ścian; 10) największa z wysp Dodekanazu; 16) zespół ośmiu muzyków; 17) carduus dla botanika; 19) były mąż lub żona; 20) herbaciana kofeina; 22) pierwiastek Er; 23) czerwony kwiat polny; 24) Guevara, sławny rewolucjonista z Kuby; 25) Wielka Pustynia Indyjska; 27) pierwiastek Skłodowskiej-Curie; 30) złośliwa przymówka, przytyk; 31) zapalenie migdałków krócej; 32) Loyola, święty; 33) wyspa Pitagorasa; 34) legendarny król od Okrągłego Stołu; 35) rabat, zniżka dla hurtownika; 37) sztuczne jezioro; 38) hazardowa gra karciana; 39) więzienny pseudonim; 41) ściagał Moby Dicka w książce Hermana Melville'a.

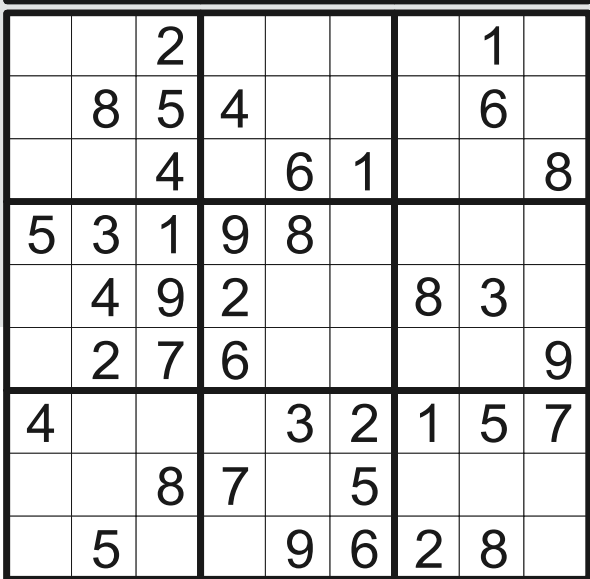
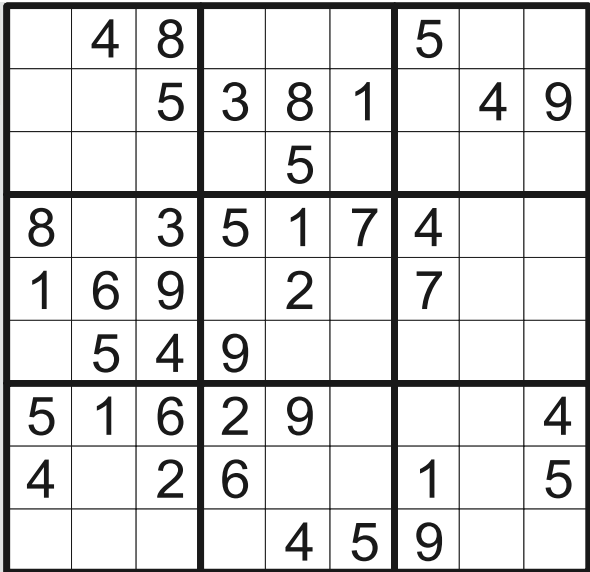
BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "K" i "A" utworzy hasło:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie samogłoski "O". Miejscem wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

atmosfera spotkania; śnieżna pantera; stolica amerykańskiego stanu Wisconsin; dziewiąta litera alfabetu greckiego; ostre na głowie byka; słodki ziemniak; bywa bezchmurne; jacht Leonida Teli; pieczenie w przeloty; ptak nad kutrem rybackim; specjalista od języka i kultury Indii; Agca, strzelec do papieża; dobija do niego łódź; N dla chemika; odprawiana przez księdza; wystaje z czołgu; twardy w komputerze; brat Prometeusza; mazidło w łóżysku; mityczny grecki bóg śmierci; ogrodzenie, parkan; niejedna wiosną na wierzbie; funt lub euro; zarabia przed kamerą; James, filmowy agent 007; Stanisław, napisał "Cyberiade"; Schröder, były kanclerz Niemiec; najwyższy szczyt Filipin; Chagall, francuski malarz; polna, wyłotowa lub mleczna; materiał na szyby; góry ze szczytem Sarametu; jej owoc to persymona; rzeka w Paderborn; śmieszny film; ulepła Plastusia u Marii Kownackiej; złot czarownic; antidotum; Fidel Valdez, były prezydent Filipin; i Baczyński, i Norwid; dno beczki, słoika; zmagania sportowe; Herman, autor "Wilka stepowego"; włócznia, pika.

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów związanych z żeglarskim. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: zalew, akwen, jacht, pomost, kajuta, rzeka, szanty, kapok, wiosło, wyspa, bandera, bosman, bulaj, burta, fordek, kambuz, kurs, rejsy, marina, stanica.

O NIKIM SIĘ NIE ZAPOMINA

BOŻE NARODZENIE TO CZAS BLISKOŚCI, WSPÓLNOTY I NADZIEI. NIESTETY DLA WIELU TO JEDNAK CZAS SAMOTNOŚCI I PUSTEGO STOŁU. DLATEGO JUŻ PO RAZ JEDENASTY TEEN CHALLENGE ELBLĄG ORGANIZUJE WIGILIJNE SPOTKANIE „NIE JESTEŚ SAM”, BY KAŻDY, KTO POTRZEBUJE CIEPŁA, MÓGŁ JE POCZUĆ NIE TYLKO NA TALERZU, ALE PRZED WSZYSTKIM W SERCU.

Foto: EG

W piątek, 19 grudnia, o godzinie 17 na placu Dworcowym odbędzie się XI Wigilijne Spotkanie „Nie Jesteś Sam”, organizowane przez Teen Challenge Chrześcijańską Misję Społeczną Oddział w Elblągu.

To wydarzenie, które na stałe zagościło w grudniowym kalendarzu Elbląga, ma jedno główne przesłanie: nikt nie powinien być sam ani głodny w święta. W atmosferze otwartości i życzliwości na placu spotkają się ci, którzy potrzebują wsparcia, z tymi, którzy chcą je dawać.

– Przy wsparciu kilku podmiotów, z którymi współpracujemy, pomocy serdecznych ludzi oraz kilku stowarzyszeń, szkół i firm możemy zorganizować tak piękne wydarzenie – mówi Piotr Grzeszczuk, prezes elbląskiego oddziału Teen Challenge. – Ma ono charakter społeczno-charytatywny, w które bezinteresownie zaangażowali się społecznicy i ludzie dobrego serca. Dlatego dziękujemy wszystkim, którzy w tym roku przyłączyli się, by razem z nami współtworzyć tę inicjatywę i usłużyć potrzebującym.

W programie jak co roku znajdzie się oprawa muzyczna, wspólne kolędowanie, dzielenie się Słowem Bożym oraz modlitwa. Nie zabraknie również ciepłych, świątecznych posiłków, które będzie można zjeść na miejscu lub zabrać ze sobą. Na uczestników czekają m.in. zupa grzybowa, pierogi, paszteciki, bigos, sałatki, ciasta i inne wigilijne przysmaki, a także świąteczne kartki, drobne prezenty oraz ciepłe słowo i atmosfera prawdziwej wspólnoty.

– Tego dnia nikt nie będzie samotny i głodny. Każdy, kto przyjdzie, dostanie prowiant na wynos – dodaje Piotr Grzeszczuk.

Spotkanie ma na celu wsparcie nie tylko materialne, ale przede wszystkim duchowe, pokazanie, że o nikim się nie zapomina.

EG

MOŻNA ZGŁASZAĆ PRZYRODNIKOM BOCIANIE GNIAZDA DO REMONTU

PRZYRODNICY ZACHĘCAJĄ MIESZKAŃCÓW WARMII I MAZUR DO TEGO, BY W OKRESIE ZIMOWYM, GDY BOCIANY JUŻ ODLECIAŁY, ZGŁASZALI, KTÓRE Z GNIAZD TRZEBA WYREMONTOWAĆ ALBO PRZENIEŚĆ W INNE MIEJSCE. JAK WYNIKA Z OSTATNIEGO LICZENIA, W REGIONIE ŻYJE OSIEM TYSIĘCY PAR BOCIANÓW.

W latach 2023-2025 Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie realizowała projekt, którego celem była poprawa warunków gniazdowania bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim.

– Zauważono, że w ostatnich latach zmniejsza się populacja bociana białego. Wynika to przede wszystkim ze zmiany profilu rolnictwa w Polsce. Osuszanie podmokłych terenów i zarastanie łąk na skutek braku ich użytkowania powoduje zanikanie bocianich żerowisk. Ponadto warmińsko-mazurska populacja bociana białego związana jest w znacznym stopniu z budynkami gospodarczymi – przekazała rzeczniczka Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie Justyna Januszewicz.

Wyjaśniła, że w związku z remontami tych budynków oraz zmianą pokryć dachowych spada liczba miejsc lęgowych tego gatunku. Pod wpływem cięzaru bocianiego gniazda pękają mury budynków lub zostają uszkodzone konstrukcje dachów, dla-

Foto: Pixabay

tego bywa ono usuwane. Zdarzają się przypadki losowe, np. upadku gniazda.

Przedstawiciele RDOŚ w Olsztynie, realizując projekt, zamontowali w sumie 33 wolno stojące słupy z platformami gniazdowymi oraz 19 dachowych platform.

W mijającym roku przygotowali 13 bezpiecznych stanowisk lęgowych w miejscowościach Świdry w gminie Giżycko, Siedliska w gminie Wydminy, Wyłudy w gminie Pozezdrze, Prawdowo w gminie Mikołajki, Wróbel w gminie Banie Mazurskie, Grądzkie w gminie Wydminy, Szarejki w gminie Elk, Łądek w gminie Bisztynek, Siemionki w gminie Wydminy, Kruzy w gminie Kolno, Lelkowo i Wawrochy w gmi-

nie Szczytno oraz Szeszki w gminie Kowale Oleckie.

– Prace miały charakter interwencyjny. Wykonywaliśmy je w miejscach, gdzie była pilna potrzeba zapewnienia stabilnych miejsc lęgowych dla bocianów. Trzeba było przenieść istniejące miejsca lęgowe, np. z dachu budynku gospodarczego, lub utworzyć nowe – podkreśliła rzeczniczka RDOŚ w Olsztynie.

Przedstawiciele RDOŚ zapowiadają kolejną edycję programu, który będą realizować w latach 2026-2028. Zamierzają zamontować 45 wolno stojących słupów z platformą gniazdową.

– Zachęcamy mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego do zgłaszania RDOŚ w Olsztynie potrzeby przeniesienia dotychczasowego gniazda

bociana, które stwarza potencjalne zagrożenie, bo na przykład znajduje się na niestabilnej konstrukcji lub powoduje pogorszenie stanu technicznego budynku – dodała Januszewicz.

W Polsce bociany podlegają ścisłej ochronie i należą do gatunków wymagających czynnej ochrony. Pierwsze powracające z zimowisk osobniki mogą pojawiać się już pod koniec lutego, ale ich wczesnowiosenny przylot przypada najczęściej na drugą połowę marca i pierwszą połowę kwietnia. Samiec oznajmia zajęcie gniazda typowym dla bocianów klekotaniem. Dźwięk ten ma na celu zwabienie samicy, a klekot wydawany w duecie przez ptaki obu płci jest częścią rytuału godowego i ma odstraszanie inne bociany, pojawiające się z zamiarem przejęcia gniazda.

Na terenie Polski żyje około 46 tysięcy par bocianów, co stanowi około jednej szóstej światowej populacji tego gatunku. Taki jest wstępny wynik światowego liczenia tego gatunku, przeprowadzonego przez naukowców, przyrodników i wolontariuszy w 2024 roku. **PAP**

KONDOLENCJE / REKLAMA

Pani

Jadwidze Marchewce

Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii
w Braniewie

szczerze wyrazy współczucia i żalu
z powodu śmierci

Mamy

składają pracownicy
Powiatowego Inspektoratu Weterynarii
w Braniewie

NAGROBKİ POJEDYŃCZE • NAGROBKİ PODWÓJNE
• NAGROBKİ URNOWE • RZĘŻBY

Originalne i wytworne nagrobki, elegancie
oraz unikalne rzeźby, idealnie dopełnią wygląd nagrobka.

PIK GRANIT
KAMIENIARSTWO

Do każdego zlecenia
podchodzimy indywidualnie
i jest ono dla nas swoistym wyzwaniem.

Zadowolenie klienta
to podstawa, stawiamy je sobie
jako najwyższą poprzeczkę.

PIK GRANIT
Pastłek, ul. Sprzymierzonych 15

Zakład czynny jest w godzinach: pon.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00
tel. 511 273 884, e-mail: biuro@pikgranit.pl
www.pikgranit.pl

OGŁOSZENIA DROBNE / REKLAMA

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

**DZIENNIK
ELBLĄSKI.**

**Szukasz
Klientów?**

tel. **604-408-305**

21825see1-a-M

48425otbr-b-M

W JAK WILGA

**Świt sierpniowy
– pejzaż ciszy i światła**

Świt sierpniowy. Wychodzimy z lasu na rozległą, otwartą przestrzeń właśnie w tym momencie, gdy w towarzystwie pogodnych obłoków o najrozmaitszych odcieniach różu i fioletu wschodzi nad dalekim łęgiem w pobliżu strumienia jeszcze gorące, czerwone słońce; w powietrzu trwa wszechogarniający spokój sierpnia, ta niezmacona cisza, która teraz stała się najgłębszą treścią pejzażu dogasającego, przesłoniętego już lata. „Są to też miesiące, w których nasze pola i lasy są tak głucho, jak nawet w zimie nie bywają” – tym, jakże obrazowym zdaniem wyraził przed laty w swej książce milcząca melancholię sierpnia i września nasz znakomity ornitolog i wielki humanista, zmarły w 1982 roku profesor Jan Sokołowski.

Śpiew wilgi w letniej ciszy

Niespodziewanie przynika tę ciszę tęskny, fletowy gwizd, który biegnie gdzieś z tego dalekiego łęgu; z rzadka powtarzane śpiewne melodyjne dźwięki odbijają się echem od ściany lasu, nostalgiczną muzyką wypełniając wokół przestrzeń. Jakby pożegnalnymi tonami milknącej symfonii wiosny i lata zabrzmiała na chwilę pieśń wilgi – przyodzianego w złocistą-czarną szatę, smukłego samca, niespokojnie uwijającego się w koronach drzew, gdzie niełatwo go dojrzeć. Nie odpowiedziała mu już przeciągłym, skrzekliwym głosem równie piękna, oliwkowo-żółta samica z brązowymi skrzydłami, z którą czule rozmowy samiec prowadzi zwykle wiosną i wczesnym latem.

Egzotyka wśród rodzimych ptaków

To jeden z nielicznych, lęgnących się w Polsce ptaków, który swym śpiewem i wyglądem przywodzi na myśl tropikalne lasy czy aurę Orientu. W ten poczet zaliczyłbym jeszcze u nas

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA ZASKAKUJE TAJEMNICZYMI LEŚNYMI ŚCIEŻKAMI I PANORAMICZNYMI WIDOKAMI. LICZNE SZLAKI PIESZE I ROWEROWE PROWADZĄ PRZEZ NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNE TURYSTYCZNIE WZGÓRZA MIĘDZY ELBLĄGIEM A TOLKMICKIEM, DLATEGO POŚWIĘCAMY IM CYKL „POZNAJ WYSOCZYŻNĘ ELBLĄSKĄ OD A DO Z”, KTÓRY SPECJALNIE DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW TWORZY ZESPÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ.

Fot. Mirosław Gawron

dudka, zimorodka, kraske, bajecznie kolorową żółnę czy wreszcie dzięcioła czarnego (proszę posłuchać wiosną dialogów rodem z amazońskiej puszczy, jakie niekiedy prowadzą między sobą te nasze największe dzięcioły).

Powrót i życie rodzinne wilg

Z Afryki wilgi powracają do nas generalnie w maju. Zajmowane przez nie łęgowe rewiry są dość rozległe w przypadku jednej pary, o promieniu do 300 metrów od gniazda. Te piękne stworzenia są

sobie wierne, co nie jest wcale częstym zjawiskiem w świecie ptaków. Budową i prowadzeniem domu zajmuje się przede wszystkim samica. Ona zwykle sama wije gniazdo i wysiaduje jaja. Karmieniem potomstwa zajmują się już oboje rodzice. Gniazdo wilgi to jedna z najmisterniejszych konstrukcji wśród ptasich domostw: głęboki koszyczek zawieszony w rozwidleniu gałązki drzewa liściastego wysoko nad ziemią, w oddaleniu od pnia. W czerwcu pojawia się w nim od trzech do pięciu jaj, białych

z subtelnym odcieniem różu, w ciemnowiśniowe plamki. Pisklęta wykluwają się po około dwóch tygodniach i po podobnym też czasie opuszczają swoje uroczyska i niedosięte gniazdo w przestworzach. Upierzeniem młode wilgi przypominają panią wilgę, przedstawioną tu wcześniej. Ptasia rodzina razem koczuje w okolicy do czasu odlotu.

Pokarm i występowanie

Pożywienie wilg stanowią głównie owady (w tym owłosione gąsienice motyli) oraz słodkie owoce jagodowe.

Ojczysty areal łęgowy tego gatunku obejmuje Europę, Bliski Wschód, część środkowej Azji i północno-zachodnie krańce Afryki. Jednak słoneczną urodą i pieśnią egzotyczna wilga nie przystaje do ciemnych i nieprzychylnych dni zimowych na naszej szerokości geograficznej, zatem większą część

roku spędza w słońcu i ciepłych deszczach środkowej i południowej Afryki, dokąd odlatuje już na przełomie sierpnia i września. Na zimowiska ptaki wędrują już pojedynczo.

Ochrona i przyszłość gatunku

Polską populację tego gatunku szacuje się na od 380 do 480 tysięcy par łęgowych z tendencją wzrostową, co najprawdopodobniej wiąże się z ocieplaniem klimatu, zjawiskiem naturalnie powtarzającym się w dziejach Ziemi, powodującym m.in. przemieszczanie się gatunków zwierząt czy okresowy

wzrost bądź spadek ich liczebności w danym rejonie geograficznym.

Jak zdecydowana większość ptaków w Polsce, wilga objęta jest ścisłą ochroną gatunkową.

Egzotyczną urodę tych ptaków najlepiej oddają zamieszczone tu zdjęcia pana Mirosława, znakomitego znawcy i fotografa ornitofauny.

ZBIGNIEW ZAGRODZKI, PARK
KRAJOBRAZOWY WYSOCZYŻNY
ELBLĄSKIEJ

A w następnym numerze cyklu, 19 grudnia, przeczytacie o żabie moczarowej. Już teraz zapraszamy do lektury.

Wysoczyżną Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje, które można odkrywać w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację.

CO DALEJ Z PSL?

PSL ZERWAŁO SOJUSZ Z PARTIĄ SZYMONA HOŁOWNI, A WŁADYSŁAW KOSINIAK-KAMYSZ ZAPOWIEDZIAŁ SAMODZIELNY START LUDOWCÓW W WYBORACH. TO DOBRY MOMENT NA TO, BY PRZYJRZEĆ SIĘ HISTORII, TERAŹNIEJSZOŚCI I PRZYSZŁOŚCI TEJ PARTII W POLSCE I NA WARMII I MAZURACH.

Przez lata Polskie Stronnictwo Ludowe było w polskiej polityce tym, czego wszyscy potrzebowali, mało kto się przyznawał: partią środka, stabilizatorem, języczkiem u wagi. Dziś, gdy Władysław Kosiniak-Kamysz ogłasza rozwód z Szymonem Hołownią i zapowiada samodzielne listy, wraca stare pytanie, czy PSL jest jeszcze ruchem chłopskim, czy już tylko sprawną maszyną do udziału we władzy.

I tak jak na Warmii i Mazurach często pada pytanie, czy w ogóle da się pogodzić pod jednym szyldem progresywną Urszulę Pasłowską i konserwatywnego wojewodę Radosława Króla, tak jest ono zasadne także w skali całego kraju. Pytani o to działacze PSL mają jednak jedną odpowiedź: „My to robimy!”.

Rozwód z Hołownią – próba odzyskania tożsamości

Decyzja o samodzielnym starcie PSL w kolejnych wyborach to formalny finał małżeństwa z rozsądku, jakim była Trzecia Droga. Projekt dał ludowcom powrót do rządu, teki wicepremiera i ministra obrony dla Władysława Kosiniaka-Kamysza, wpływ na rolnictwo i część polityki gospodarczej. Jednocześnie jednak coraz mocniej rozmywał markę PSL.

Urszula Pasłowska to dziś nowa szefowa ludowców na Warmii i Mazurach

i jedna z głównych postaci młodszego pokolenia w PSL. Jest wiceprezesem ogólnopolskich struktur PSL i wiele wskazuje na to, że utrzyma swoją pozycję przy nowym wewnętrznym rozdaniu Kosiniaka-Kamysza. I mówi wprost, że bez samodzielnego startu partia ryzykowałaby rozmycie i zanik.

– Trzeba odbudować tożsamość Polskiego Stronnictwa Ludowego. To zadanie nowego pokolenia i dlatego kolejne wybory muszą być dla PSL tym momentem, kiedy startujemy sami – przekonuje w rozmowie z „Dziennikiem Elbląskim”.

Kosiniak-Kamysz, któremu jeszcze kilka lat temu wrócono, że będzie

ostatnim prezesem PSL, dziś prowadzi ugrupowanie współtworzące rząd Donalda Tuska, a jednocześnie musi odpowiadać przed wiejskim elektoratem, zirytowanym Zielonym Ładem, importem żywności z Ukrainy i drogą energią. Decyzja o wyjściu z sojuszu z Polską 2050 jest więc podwójnym ruchem: próbą odzyskania własnej twarzy i testem, czy ludowcy są jeszcze w stanie samodzielnie wejść do Sejmu.

Stuletnia tradycja i ZSL-owski cień

Oficjalnie PSL odwołuje się do ponadstuletniej tradycji ruchu ludowego, do Wincentego Witosa, Witolda Staniszkisa, do chłopskiego buntu przeciw sanacyjnej władzy. W tej opowieści dzisiejsi ludowcy są spadkobiercami Stronnictwa Ludowego założonego w 1895 roku i Polskiego Stronnictwa Ludowego, które współtworzyło rządy II Rzeczypospolitej.

Rzeczywistość jest jednak bardziej skomplikowana. Współczesne PSL powstało 5 maja 1990 roku na Kongresie Jedności z połączenia postkomunistycznego PSL „Odrodzenie” (bezpośredniej sukcesorki Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, satelickiej partii PZPR) z tzw. wilanowskim PSL, nawiązującym do tradycji emigracyjnego ugrupowania Stanisława Mikołajczyka. Realnie silniejsze kadry, majątek i struktury wniosło ZSL, które przez dekady było pasem transmisyjnym władzy komunistycznej na wieś.

Stąd podwójna tożsamość dzisiejszych ludowców. Z jednej strony opowieść o chłopskim buncie, Witosie i „zielonej Polsce”, z drugiej pamięć, że wielu dzisiejszych lokalnych baronów PSL zaczynało kariery jeszcze w ZSL, a sama partia potrafiła odnaleźć się w niemal każdej koalicji. Polityczni konkurenci ochrzczili ją złośliwie „partią obrotową” – formacją, która równie chętnie dogaduje się z lewicą, co i z liberalną centroprawicą.

Nie oznacza to jednak, że w PSL brakowało ludzi przywiązanych do etosu dawnego ruchu ludowe-

go. Symboliczną postacią tego nurtu jest Józef Zych – prawnik, wieloletni działacz ludowy, marszałek Sejmu w połowie lat 90., uchodzący za polityka dialogu i kompromisu. To on próbował łączyć pamięć o przedwojennym PSL z realiami polskiej demokracji po 1989 roku.

Nocna zmiana i narodziny partii obrotowej

Prawdziwy test dla odrodzonego PSL przyszedł w 1992 roku, podczas słynnej nocnej zmiany, utrwalonej później w filmie Jacka Kurskiego. To wtedy obalono rząd Jana Olszewskiego, a ludowcy znaleźli się w centrum politycznego targu o nową większość. Waldemar Pawlak – młody lider PSL, desygnowany przez prezydenta Lecha Wałęsę na premiera – miał w tej układance odegrać rolę języczka u wagi.

Z tamtych wydarzeń pozostała scena, w której Pawlak pyta Wałęsę, czy cała operacja odsunięcia Olszewskiego nie jest „gangsterską rozgrywką”. Z jednej strony to sygnał, że ludowcy nie czują się komfortowo w brutalnej wojennej logice początku lat 90, az drugiej fakt, że to

Szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz

Postanka Urszula Pasłowska określa swoje poglądy jako wolnościowe

właśnie PSL kilka miesięcy później weszło w koalicję z SLD, współtworząc rząd Pawlaka, a po nim gabinety Józefa Oleksego i Włodzimierza Cimoszewicza.

Od tamtej pory PSL współrządziło Polską w bardzo różnych konfiguracjach: z postkomunistyczną lewicą po 1993 roku, ponownie z SLD na początku lat 2000, a od 2007 do 2015 roku z Platformą Obywatelską w rządach Donalda Tuska i Ewy Kopacz. Do tego dochodzą liczne koalicje w samorządach wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Trudno się dziwić, że dla części komentatorów PSL stało się symbolem partii przystawki – zawsze przy władzy, rzadko ponoszącej pełną odpowiedzialność.

Jednocześnie to właśnie ta umiejętność wchodzenia w różne układy pozwoliła ludowcom przetrwać wszystkie wstrząsy III RP: upadek AWS, wzlot i krach SLD czy erę dominacji PiS. PSL zyskało opinię mistrzów kuluarów – polityków świetnie znających lokalne układy, potrafiących twardo negocjować w gabinetach i jednocześnie uśmiechających się na dożynkach i strażackich festynach.

Między wsią a klasą średnią

Po 2015 roku ten model zaczął się jednak wyczerpywać. Prawo i Sprawiedliwość świadomie weszło na tradycyjne pole PSL, budując narrację o „dobrej zmianie na wsi”: 500+, dopłaty, programy drogowe, retoryka obrony „zwykłych Polaków” przed elitami z dużych miast. Wiejski elektorat, który przez lata był naturalnym zapleczem ludowców, zaczął przechodzić na stronę PiS.

PSL próbowało odpowiedzieć, otwierając się na miejsko-powiatową klasę średnią. Najpierw przez Koalicję Polską z Pawłem Kukizem, potem przez Trzecią Drogę z Szymonem Hołownią. Dziś część komentatorów widzi w PSL prawą flankę liberalno-lewicowego obozu, formację, która ma łagodzić najbardziej rady-

kalne pomysły w sprawach światopoglądowych, Zielonego Ładu czy polityki rolnej, a jednocześnie nie odpychać umiarkowanych wyborców z miasteczek.

– Reprezentujemy ludzi, którzy pracują, dlatego mocno zaciągnęliśmy hamulec, jeśli chodzi o Zielony Ład. Decyzja w sprawie umowy z Mercosurem to też było stop dla rozwiązań groźnych dla polskiego rolnika – podkreśla w rozmowie z nami Urszula Pasławska.

Jednocześnie to właśnie wśród rolników i przedsiębiorców transportowych narasta bunt, z którego korzysta dziś Konfederacja – mocno obecna przy blokadach granicy i protestach przeciw napływowi ukraińskiego zboża. Na drugim biegunie PiS wciąż próbuje odbudować wpływy na wsi, grając na lękach przed Zielonym Ładem i „dyktatem Brukseli”. Pytanie, czy w takim kleszczowym uścisku starczy jeszcze miejsca na umiarkowane centrum, które chce jednocześnie bronić rolników i pozostać proeuropejskie.

Warmia i Mazury – laboratorium dwóch skrzydeł

Najlepiej widać te napięcia na Warmii i Mazurach. To region, w którym PSL – najpierw samo, potem w koalicjach – współrządzi od ponad ćwierć wieku. W sejmiku województwa ludowcy są dziś częścią układu rządzącego z Koalicją Obywatelską i Lewicą, a ich ludzie obsadzają kluczowe stanowiska w samorządzie i administracji.

Niedawno wojewódzkie struktury PSL przeszły symboliczną zmianę. Urszula Pasławska zastąpiła na stanowisku prezesa Gustawa Marka Brzezina – senatora i byłego marszałka województwa, kojarzonego raczej z klasycznym, konserwatywnym nurtem ludowym. Pasławska od lat uchodzi za twarz progresywnego skrzydła PSL: brała udział w dyskusjach na Campusu Polska Przyszłości, jasno mówi o potrzebie zabezpieczenia prawnego

Fot. FB7 Archiwizacja Warmińska

Wojewoda Radosław Król niedawno uczestniczył w uroczystości Intronizacji Chrystusa Króla

także dla nieformalnych czy jednopłciowych związków i nie dystansuje się od postulatów LGBT.

– Dalej jesteśmy partią konserwatywną, w której jest miejsce na osobiste poglądy. Ale widzę w PSL zmianę poglądów z bardzo prawicowych na centrowe. Ja sama mam progresywne poglądy, a dla niektórych wręcz lewicowe, bo są wolnościowe – mówi posłanka. Na drugim biegunie tej samej partii jest wojewoda warmińsko-mazurski Radosław Król – również z PSL. Obecny na uroczystościach intronizacji Chrystusa Króla w Olsztynie, publicznie protestujący przeciwko plakatowi Teatru Jaracza, który wielu katolików uznało za obrażający Matkę Bożą, buduje wizerunek ludowca mocno zakorzenionego w religijnej tradycji.

Tak wygląda PSL w mikroskali: partia, w której progresywna liderka regionu współistnieje z konserwatywnym wojewodą. Tylko jak długo da się ten świat utrzymać pod jednym szyldem? I czy jest to możliwe?

Nurtów więcej niż skrzydeł

W samej partii ścierają się co najmniej trzy logiki. Pierwsza to tradycyjny nurt chłopsko-samorządowy, którego twarzami

byli przez lata m.in. Waldemar Pawlak czy właśnie Gustaw Marek Brzezina: przywiązanie do Kościoła, gminnej wspólnoty, lokalnych spółdzielni, OSP i kół gospodyń wiejskich. Druga to nurt progresywno-miejski, reprezentowany przez Urszulę Pasłowską i część młodszych posłów: bardziej otwarty na postulaty liberalne w sprawach światopoglądowych, szukający wyborców w miasteczkach i średnich miastach. Trzecia to nurt technokratyczny – ludowcy, którzy robią kariery w administracji, agencjach rolnych czy samorządowych spółkach.

Ta wewnętrzna mozaika nie jest zresztą niczym nowym. Już w latach 90. na prawicy marzono o bloku ludowo-narodowym, który połączyłby chłopskie zaplecze PSL z narodowo-konserwatywnymi środowiskami. Równolegle działały inne ugrupowania odwołujące się do tradycji ruchu ludowego: od niewielkich partii wywodzących się z dawnego, mikołajczykowskiego PSL po regionalne inicjatywy. Ostatecznie jednak to dzisiejsze PSL okazało się jedynym trwałym spadkobiercą ruchu ludowego na ogólnopolskim poziomie.

Złośliwi komentatorzy lubią powtarzać, że PSL zawsze spada na cztery łapy

i potrafi obrócić się tak, by znów być potrzebnym partnerem koalicyjnym. Tyle że w czasach polaryzacji między PiS a anty-PiS, między radykalną lewicą a skrajną prawicą, taka elastyczność może przestać wystarczać.

Co dalej z PSL?

Sama Urszula Pasławska nie udaje, że odpowiedź jest prosta. – Nie ma dziś jednej, gotowej recepty. Trzeba dać z siebie tysiąc procent, pracować w terenie i pokazać, że jesteśmy partią zdrowego rozsądku, a nie kolejnej wojny polsko-polskiej – mówi.

Przyszłość ludowców zależy od kilku pytań, na które odpowiedzi nie da się już odłożyć. Czy PSL zdoła odbić choć część wiejskiego elektoratu PiS i zatrzymać odpływ najbardziej sfrustrowanych wyborców w stronę Konfederacji? Czy uda się pogodzić progresywne skrzyd-

ło z konserwatywną bazą, nie rozrywając partii na dwie formacje? I wreszcie czy w polskiej polityce jest jeszcze miejsce na ugrupowanie, które zamiast krzyczeć o rewolucji, proponuje cierpliwy, konsensualny kompromis?

Samodzielny start PSL w kolejnych wyborach będzie więc czymś więcej niż zwykłym ruchem taktycznym. To plebiscyt nad całym modelem polityki, który ludowcy uprawiali przez ostatnie trzy dekady: między Witosem a ZSL, między obrazem strażaka w mundurze a wizerunkiem partii obrotowej. Jeśli go przegrają, polska scena może na długo stracić jedyną partię, która naprawdę wyrasta z polskiej wsi. Jeśli wygrają – to nie tylko dlatego, że znów znaleźli się w środku, ale dlatego, że przekonali wyborców, iż to środek jest dziś najbardziej potrzebny.

JAN BERDYCKI

PSL W WYBORACH PO 1989 ROKU

Od 1991 roku PSL najczęściej startowało samodzielnie (1991, 1993, 1997, 2001, 2005, 2007, 2011, 2015), uzyskując od kilku do kilkunastu procent głosów. W 2019 roku wystartowało w formule Koalicji Polskiej (PSL + Kukiz '15 + konserwatywni bezpartyjni), a w 2023 roku w ramach Trzeciej Drogi z Polską 2050 Szymona Hołowni. Mimo wielu kryzysów PSL jako jedyna partia o tak długiej historii nigdy nie wypadło z Sejmu; w 2015 roku przekroczyło próg wyborczy zaledwie o ułamki procenta.

POZNAJMY KOLEJNE SYLWETKI KANDYDATÓW

OD PIĄTKU, 21 LISTOPADA, W REGIONIE TRWA GORĄCA SPORTOWA RYWALIZACJA. KIBICE Z ZAPARTYM TCHEM ŚLEDZĄ GŁOSOWANIE, KTÓRE WSKAŻE NAJPOPULARNIEJSZEGO SPORTOWCA, A TAKŻE KLUB I TRENERA ROKU 2025. W MINIONYM TYGODNIU ZAPREZENTOWALIŚMY SYLWETKI 13 ZAWODNIKÓW, TERAZ PRZEDSTAWIAMY KOLEJNYCH 10.

Poznajmy sportowców, dla których codzienność to trening, konsekwencja i nieustanny wysiłek. Każdy ma własne spojrzenie na sport i własny sposób znoszenia trudu. Jedni szlifują formę na tartanie, inni na wodzie, lodzie czy w ringu, ale wszystkich łączy jedno: nie ma miejsca na skrót.

Wśród kandydatów do złotej dziesiątki znalazło się sześciu kajakarzy i pięciu piłkarzy, a także po czterech bokserów, ciężarowców i piłkarzy ręcznych. Obok nich cała plejada reprezentantów innych dyscyplin: łyżwiarze szybcy, triathloniści, lekkoatleci od rzutów i biegów, tenisiści stołowi, tancerze, kulturysta, kickbokser i koszykarz. Nie mogło zabraknąć także mistrzów świata w siatkówce plażowej osób z niepełnosprawnością.

Dziś przedstawiamy 10 sportowców. Kolejne nazwiska stopniowo pojawiają się w naszych materiałach w nadchodzących tygodniach.

XIX Plebiscyt „Dziennika Elbląskiego” na 10 Najpopularniejszych Sportowców – kolejne sylwetki kandydatów

Grabińska Klaudia (Energa Start Elbląg, piłka ręczna) – jedna z najlepszych obrotowych w kraju i filar Energi Startu Elbląg. Reprezentantka Polski, nominowana przez kapitułę dziennikarzy i ekspertów do prestiżowych Gładiatorów Orlen Superligi Kobiet w sezonie 2024/2025. Skuteczna, nieustępliwa, z instynktem strzeleckim. Czołowa snajperka ligi i pewna egzekutorka rzutów karnych. Liderka

z charakterem, stanowiąca o sile elbląskiego zespołu.

Grodź Marcin (IKS Atak Elbląg, pchnięcie kulą) – czołowy elbląski paralekkoatleta. Specjalizuje się w pchnięciu kulą. W 2025 roku wywalczył srebro podczas 53. Paralekkoatletycznych Mistrzostw Polski we Włocławku, a we wrześniu w Gorzowie Wielkopolskim zdobył złoty medal w pchnięciu kulą podczas finału Paralekkoatletycznego Grand Prix Polski. W poprzednich sezonach regularnie stawał na podium mistrzostw Polski, m.in. zdobywając srebro w Krakowie w 2024 roku i brąz rok wcześniej. Trenuje pod okiem Krzysztofa Wojtaszka.

Grzelak Ryszard (EKS Mlexer Elbląg, tenis stołowy) – jeden z najbardziej utytułowanych elbląskich tenisistów stołowych w kategorii weteranów. W 2025 roku podczas mistrzostw Europy weteranów w Serbii wywalczył brązowy

medal w deblu w kategorii powyżej 50 lat, występując w parze z Piotrem Szurgotem ze Starogardu Gdańskiego. Jesienią potwierdził wysoką formę, zdobywając kolejne trofeum podczas 1. Grand Prix Polski Masters w Międzyzdrojach, gdzie po serii zwycięstw przegrał dopiero w półfinale, ale pewnie wygrał mecz o trzecie miejsce.

Hryniewicz Tymon (KS Orzeł Elbląg, short track) – zdominował ogólnopolską olimpiadę młodzieży w short tracku w Krynicy-Zdroju, zdobywając trzy złote medale indywidualnie na dystansach 500, 1000 i 1500 metrów, a także złoto w sztafecie mikstów i srebro w sztafecie klubów. W kolejnych startach potwierdził klasę, zajmując pierwsze miejsce w klasyfikacji generalnej minionego sezonu. W październiku podczas ogólnopolskich zawodów rankingowych w Giżycku wywalczył złoto w sztafecie mieszanej, dwa srebra

(500 m i klasyfikacja generalna juniorów A) oraz trzy brązy (1000 i 1500 metrów oraz klasyfikacja generalna mężczyzn). Dodatkowo Hryniewicz zakwalifikował się do zawodów Pucharu Świata juniorów w Kazachstanie.

Hryniewicz-Sudnik Wanesa (Kluge Team, triathlon) – triathlonistka z Elbląga. Podczas prestiżowych zawodów Otyliada Mistrzów w Strzelinie przepląnęła w ciągu 12 godzin 38,4 kilometra, bijąc swój rekord życiowy o 2 kilometry. Wynik zapewnił jej szóste miejsce w klasyfikacji open i drugie wśród kobiet. Wydarzenie zgromadziło 25 najlepszych uczestników ogólnopolskiej Otyliady, w której startowało ponad 2000 zawodników. Wytrzymałość, determinacja i odporność psychiczna sprawiły, że Wanesa Hryniewicz-Sudnik zapisała się w historii tej wyjątkowej imprezy.

Jankowska Nikola (Energa MKS Truso Elbląg, pił-

ka ręczna) – podstawowa zawodniczka elbląskiej drużyny, występującej w I lidze piłki ręcznej kobiet. W trwających rozgrywkach jest najsukuteczniejszą zawodniczką MKS, zachwyca regularnością w zdobywaniu bramek, które często przesądza o losach spotkań. Jej wysoka forma ofensywna czyni ją jedną z najważniejszych postaci elbląskiego szczytowiarniaka, a dodatkowo Nikola reprezentuje Polskę w juniorskiej kadrze narodowej.

Kawa Julia i Józefowicz Marcei (Elbląski Klub Tańca Jantar, taniec) – w 2025 roku pokazali klasę na krajowej i międzynarodowej scenie tanecznej. Para rywalizowała w klasie tanecznej S – tańce standardowe (ST) i A – tańce latynoamerykańskie (LA). W mistrzostwach Polski w kombinacji tańców w Gdańsku (1-2 marca 2025 roku) w kategorii młodzież 10D zajęli drugie miejsce, a w mistrzostwach

Polski w tańcach standardowych i latynoamerykańskich w Wrocławiu (22 marca 2025 roku) zdobyli tytuł wicemistrzów Polski w tańcach standardowych. Ich osiągnięcia na krajowej scenie zaowocowały wyjazdem na mistrzostwa Europy w Estonii w kategorii Youth LA (26 kwietnia 2025 roku), gdzie w rywalizacji z 49 parami uplasowali się na wysokim, trzynastym miejscu. Następnie na mistrzostwach Europy w Chisinau (Mołdawia, 3 maja 2025 roku) w kategorii Ten Dance Youth zajęli siódme miejsce.

Kocięba Aleksandra (Energa MKS Truso Elbląg, judo) – rozpoczęła sezon 2025 od Pucharu Europy do lat 21 w Sarajewie, debiutując w wyższej kategorii wiekowej (powyżej 78 kilogramów) i docierając do ćwierćfinału. W lutym była nie do zatrzymania w Kownie, zdobywając złoto w Pucharze Europy do lat 21. W czerwcu w Pucharze Europy

juniorów w Berlinie zajęła piąte miejsce w tej samej kategorii. Sezon 2025 potwierdził jej przynależność do czołówki polskiego judo wśród juniorów, a triumf w Kownie jest jednym z najważniejszych sukcesów w dotychczasowej karierze.

Kordykiewicz Oskar (Olimpia Elbląg, piłka nożna) – wychowanek klubu i jedna z najjaśniejszych postaci Olimpii w ostatnich sezonach. Ofensywny zawodnik, który łączy skuteczność z kreatywnością. W poprzednich rozgrywkach zdobył osiem bramek w 26 meczach, a hat-trick przeciwko wiceliderowi Pogoni Grodzisk Mazowiecki na długo zapadnie w pamięć kibicom. W obecnym sezonie utrzymuje wysoką formę, jest najlepszym strzelcem Olimpii i jednym z najsukuteczniejszych zawodników całej III ligi.

Komorowski Igor (UKS Silvant Kajak Elbląg, kajakarstwo) – jeden z filarów elbląskiego kajakarstwa i czołowy zawodnik UKS Silvant. W sezonie 2025 potwierdził swoją klasę na krajowych wodach, zdobywając brązowy medal w jedynkach na 200 metrów podczas mistrzostw Polski w Bydgoszczy, brąz w jedynkach na 500 metrów oraz złoto w olimpijskiej konkurencji K4 na 500 metrów w składzie razem z Przemysławem Rojkiem,

Przemysławem Korsakiem i Mikołajem Kotem (wszyscy z Silvantu). Igor wcześniej zaznaczył swoją pozycję w młodzieżowym kajakarstwie, zdobywając srebro na młodzieżowych mistrzostwach Polski w jedynkach na 200 metrów.

Przypominamy, że trwa także plebiscyt na najpopularniejszy klub sportowy 2025 roku oraz najpopularniejszego trenera 2025 roku. To czytelnicy zdecydują, który klub wzbudzi największe emocje i który trener zasłuży na szczególne uznanie. W rywalizacji biorą udział 23 kluby oraz 25 trenerów. Wyniki poznamy podczas uroczystej gali w sobotę, 7 lutego 2026 roku, a ostateczny werdykt pozostanie niespodzianką aż do momentu oficjalnego ogłoszenia.

Głosowanie odbywa się za pośrednictwem wiadomości SMS wysłanej pod numer 73601. W treści należy wpisać odpowiedni kod. Koszt SMS wynosi 3,69 zł z VAT. Kody przypisane do nominowanych dostępne są na stronie www.dziennikelblaski.pl, w zakładce Plebiscyt Sportowy. Edycja 2025. Każdy głos ma znaczenie i przybliży do zwycięstwa. Sportowa rywalizacja trwa, emocje sięgają zenitu, a Państwa głosy zdecydują, kto w 2025 roku zasłuży na miano najpopularniejszego sportowca, klubu i trenera regionu. Głosować można do 26 stycznia 2026 roku (do godziny 23:59:59).

Patronat nad tegorocznym XIX Plebiscytem „Dziennika Elbląskiego” na 10 Najpopularniejszych Sportow-

ców objął starosta elbląski Maciej Romanowski.

Do grona partnerów wydarzenia dołączyli prezydent Elbląga Michał Missan (miasto Elbląg), burmistrz Braniewa Tomasz Sielicki (miasto Braniewo), dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Elblągu Elżbieta Gelert, Katarzyna Bożyczko (firma Boma), Jacek Bartoszewicz (firma Logbar Domy), Ireneusz Ziemiński i Andrzej Szmit (firma Techtrans), Edward Parzych (firma Silvant), Stefan Kotowski (hotel Młyn w Elblągu), Wiesław Sznaza (PSS Społem) i Paweł Jankowski (MOP83).

Plebiscyt to kontynuacja wieloletniej tradycji. Partnerów, którzy chcieliby dołączyć, zapraszamy do współpracy. **CZ**

EUROPA POWALCZY W OLSZTYNIE

TRIATHLON W 2026 roku Polska ponownie znajdzie się w centrum sportowych wydarzeń, a Olsztyn – stolica Warmii i Mazur – organizując dwie ważne imprezy, umocni swoją pozycję jednego z najważniejszych miejsc na triathlonowej mapie Europy.

23 maja Olsztyn będzie gospodarzem dwóch klubowych imprez: Pucharu Europy Elity, Pucharu Europy Juniorów oraz Pucharu Polski juniorów młodszych i młodzików w ramach Elemental Tri Series. Natomiast 24 maja do stolicy Warmii i Mazur ponownie zawita Garmin Triathlon Tour.

Pierwszego dnia zobaczymy w akcji czołowych zawodników z całego kontynentu. Triathloniści elity oraz juniorzy zmierzą się na dystansie sprinterskim, który gwarantuje dynamiczną rywalizację, szybkie tempo i widowiskowe zwroty akcji.

Malownicze trasy wśród warmińskiej zieleni i nad jeziorem Ukiel od lat przyciągają zarówno profesjonalistów, jak i młode talenty, oferując idealne warunki do osiągania sportowych szczytów.

W ten sam dzień w ramach Elemental Tri Series zostanie rozegrany Puchar Polski na dystansie supersprinterskim dla kategorii wiekowych junior młodszy i junior.

- W Olsztynie nie może zabraknąć tak wyjątkowej imprezy jaką jest Puchar Europy w Triathlonie - uważa Marcin Florek z Labosport Polska, organizator imprezy. - Będzie to już dziewiąta edycja tych zawodów i - jak co roku - będzie można zobaczyć rywalizację na najwyższym europejskim poziomie. Spodziewamy się zawodników z ponad 25 państw, w tym oczywiście Europejczyków, ale również triathlonistki i triathlonistów z innych kontynentów. Europejski puchar to również sprawdzian formy dla licznej grupy reprezentantów naszego kraju, dlatego z niecierpliwością czekam na majowy weekend pełen sportowych emocji.

Natomiast 24 maja (niedziela) będzie triathlonowym świętem dla uczestników Garmin Triathlon Tour, najstarszym i największym cyklu w Polsce. Tego dnia odbędą się:

>>> Garmin Junior – zawody biegowe dla dzieci w wieku 1-15 lat, które do pokonania będą miały dystans 200 m, 500 m, 1000 m.

>>> Garmin Triathlon Tour – po raz pierwszy w historii cykl zawita do Olsztyna, stając się drugim przystankiem jubileuszowego XV-lecia największego i najstarszego cyklu triathlonowego w Polsce. W ramach tych zawodów triathloniści będą mogli wystartować na dwóch dystansach 1/4 i 1/8.

- Olsztyn debiutuje w Garmin Triathlon Tour jako naturalny wybór – jezioro Ukiel, szybka trasa kolarska i atrakcyjne ścieżki biegowe od lat stanowią wizytówkę miasta i przyciągają sportowców szukających doskonałych warunków do startu – dodaje na koniec Marcin Florek.

23 maja w Olsztynie odbędzie się triathlonowy Puchar Europy

ORGANIZATOR

DZIENNIK
ELBŁASKI

PATRONI

Patronat Starosty Elbląskiego

PARTNERZY

Prezydent Elbląga
Michał MissanUrząd Miasta
Braniewa

XIX

PLEBISCYT
DZIENNIKA ELBŁASKIEGO
NA 10. NAJPOPULARNIEJSZYCH
SPORTOWCÓW 2025 ROKULogbar Domy
naturalna architektura

WWW.MOTOFURY.PL

**NOWY
PORTAL
MOTORYZACYJNY**
SPRZEDAŻ | KUPNO | WYNAJEM